

3. Funcționalitate socială

3.1 Incluziune socială, demografie și ocuparea forței de muncă

Dezvoltarea socio-economică este influențată, printre alți factori, de evoluțiile demografice înregistrate la nivelul județului Teleorman. Interdependența dintre dezvoltarea economică și dezvoltarea demografică fundamentează demersul unei analize de tipul celei inițiate în acest capitol. Evoluția indicatorilor demografici furnizează informații privind modul în care evoluția economică afectează starea populației. În acest capitol vor fi prezentate principalele tendințe semnalate în evoluția indicatorilor demografici (densitatea populației, populația pe sexe, natalitate, mortalitate, nupțialitate, divorțialitate, spor natural, mortalitate infantilă), cei referitori la incluziunea socială precum și date privind ocuparea forței de muncă în județul Teleorman.

3.1.1 Densitate și locuire, identitate locală

La nivelul întregului județ se constată o tendință constantă de scădere a populației. Începând cu recensământul din 1977, densitatea locuitorilor a scăzut astfel încât la nivelul anului 2002 a ajuns la o valoare de 75,3 locuitori pe metru pătrat (este cunoscut însă faptul că un recensământ mai recent de anul 2002 nu există și nu se poate vedea evoluția demografică după anul 2002). O evoluție similară se constată și în ceea ce privește evoluția distribuției populației pe sexe.

Tabel 17 Populația, pe sexe și medii, în perioada 2002-2008

Județul Teleorman	Total (număr persoane)			Urban (număr persoane)			Rural (număr persoane)			Locuitori / km ²
	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin	
2002	437862	215450	222412	145684	71319	74365	292178	144131	148047	75.6
2003	432856	212731	220125	145029	70829	74200	287827	141902	145925	74.8
2004	427745	210202	217543	142820	69621	73199	284925	140581	144344	73.4
2005	422314	207488	214826	141884	69052	72832	280430	138436	141994	72.9
2006	417183	204900	212283	140755	68349	72406	276428	136551	139877	72.0
2007	413064	203029	210035	138971	67522	71449	274093	135507	138586	71.3
2008	407377	199904	207473	136010	65722	70288	271367	134182	137185	70.4

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Teleorman

În intervalul 2008-2009, numărul locuitorilor din zonele urbane a scăzut cu 1.902 persoane, în timp ce populația din rural cu 3.316 persoane. Pe sexe, în mediul urban numărul bărbaților a scăzut cu 1.053 de persoane, în timp ce numărul populației de sex feminin s-a diminuat cu doar 849 de persoane. Mediul rural teleormănean s-a diminuat cu 3.316 persoane (scădere cu 1.616 a numărului de bărbați și cu 1.700 a numărul femeilor).

**Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman
2010-2020**

Tabel 18 Evoluția populației pe sexe, medii de rezidență

Sexe	Medii de rezidenta	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Anul 2008	Anul 2009	
			Număr persoane	Număr persoane	
Total	Total	TOTAL	21.528.627	21.498.616	
		Regiunea SUD-MUNTENIA	3.292.036	3.279.786	
		Teleorman	410.288	405.070	
	Urban	TOTAL	11.872.270	11.835.100	
		Regiunea SUD-MUNTENIA	1.366.639	1.358.190	
		Teleorman	137.441	135.539	
	Rural	TOTAL	9.656.357	9.663.516	
		Regiunea SUD-MUNTENIA	1.925.397	1.921.596	
		Teleorman	272.847	269.531	
Masculin	Total	TOTAL	10.490.913	10.472.812	
		Regiunea SUD-MUNTENIA	1.606.015	1.599.342	
		Teleorman	201.405	198.736	
	Urban	TOTAL	5.679.463	5.656.223	
		Regiunea SUD-MUNTENIA	655.559	650.356	
		Teleorman	66.542	65.489	
	Rural	TOTAL	4.811.450	4.816.589	
		Regiunea SUD-MUNTENIA	950.456	948.986	
		Teleorman	134.863	133.247	
	Feminin	Total	TOTAL	11.037.714	11.025.804
			Regiunea SUD-MUNTENIA	1.686.021	1.680.444
			Teleorman	208.883	206.334
		Urban	TOTAL	6.192.807	6.178.877
			Regiunea SUD-MUNTENIA	711.080	707.834
			Teleorman	70.899	70.050
Rural		TOTAL	4.844.907	4.846.927	
		Regiunea SUD-MUNTENIA	974.941	972.610	
		Teleorman	137.984	136.284	

Sursa: Institutul Național de Statistică, Tempo-online

Pentru a cerceta dezvoltarea în termeni de demografie a județului Teleorman, evoluția unor indicatori standard ai dezvoltării umane, precum natalitatea, mortalitatea, sporul natural, nupțialitatea sau divorțialitatea reprezintă un instrument util de evaluare a potențialului uman al județului.

Tabel 19 Mișcarea naturală a populației aprilie 2009-aprilie 2010

	2009									2010			
	apr.	mai	iun.	iul.	aug.	sep.	oct.	nov.	dec.	ian.	feb.	mar.	apr.
Născuți-vii	256	269	301	328	304	256	287	256	293	227	269	280	227
Decedați	627	556	478	503	473	505	625	625	686	689	663	593	623
Spor natural	-371	-287	-177	-175	-169	-249	-338	-369	-393	-462	-394	-313	-396
Căsătorii	87	202	175	246	349	237	262	104	50	51	55	66	115
Divorțuri	56	51	49	34	36	18	29	34	46	36	32	69	54
Decedați sub 1 an	4	5	2	1	1	2	2	5	5	2	2	4	8

Sursa: Direcția Județeană de Statistică – Buletinul Statistic Lunar aprilie 2010

În anul 2008, Regiunea de Dezvoltare Sud-Muntenia ocupa prima poziție într-un clasament al valorii absolute a mortalității la 1.000 de locuitori, în județul Teleorman fiind înregistrată una dintre cele mai ridicate valori privind

mortalitatea, 16,8 puncte, urmat de Giurgiu cu o mortalitate de 15,7 puncte. Pe de altă parte, județul Teleorman înregistra în același interval o rată a natalității de 7,7‰, valoarea minimă înregistrată în 2008 la nivel național. De altfel, Buletinului Informativ nr. 11/2008, publicat de Centrul Național pentru Organizarea și Asigurarea Sistemului Informațional și Informatic în Domeniul Sănătății, deși raportat la valorile din 2005 sporul natural se află pe un trend ascendent, totuși trei județe (două dintre ele aparținând Regiunii de Dezvoltare Sud-Muntenia) au valori negative: Teleorman (- 9,1‰), Olt (- 5,9‰) și Giurgiu (- 5,7‰). În Teleorman a fost înregistrat în 2008 și cel mai mare deficit de populație pe mediul rural, valoarea situându-se la -13,1‰.

Pentru fiecare dintre indicatorii menționați sunt prezentate în continuare tendințele corespunzătoare pentru anul 2009 în comparație cu anul 2008: sporul natural (născuți vii minus decedați) în luna august 2009 a fost de -155 față de -125 în luna anterioară și -185 în luna august 2008. În ceea ce privește natalitatea în semestrul I 2009, numărul de născuți - vii a scăzut cu 2389 față de semestrul I 2008 la nivel de țară. La nivel de județ, numărul de născuți - vii a crescut cu 10. Numărul decedaților în județ s-a situat în semestrul I 2009 la valoarea de 946, față de semestrul I 2008. La nivel de județ, numărul deceselor a crescut cu 117. Indicatorul mortalitatea infantilă menționează în semestrul I 2009, comparativ cu semestrul I 2008, numărul deceselor sub 1 an la 1000 născuți vii la nivel de țară, a scăzut cu 145. La nivel de județ numărul deceselor sub 1 an la 1000 născuți vii a scăzut cu 5.

Evoluția natalității și a mortalității a determinat, în semestrul I 2009, un spor natural negativ (- 26.249 de persoane), și de (-22.914 de persoane) în semestrul I 2008, la nivel de țară. La nivel de județ, sporul natural negativ în semestrul I 2009 a fost de (-2.174 de persoane) și de (-2.067 de persoane) în semestrul I 2008. În ceea ce privește indicatorii în semestrul I 2009, comparativ cu semestrul I 2008, numărul căsătoriilor la nivel de țară, a scăzut cu 6.933. La nivelul județului Teleorman, numărul căsătoriilor a scăzut cu 135. Această valoare poate fi asociată cu cea a divorțialității care înregistrează o creștere cu 85. Numărul acestora a crescut cu 501, în semestrul I 2009 față de semestrul I 2008. La nivelul județului, numărul de divorțuri a crescut cu 85, în semestrul I 2009 față de semestrul I 2008.

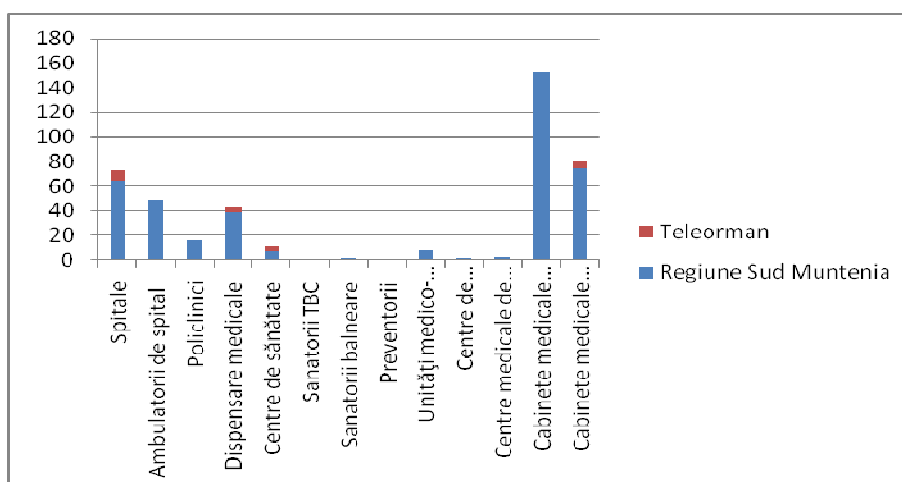
În ceea ce privește evoluția acestor indicatori în perioada aprilie 2009-aprilie 2010, se poate constata o creștere a numărului de căsătorii cu 32%, precum și o creștere a numărului de decedați sub 1 an. În același interval, numărul de născuți vii a scăzut cu 29 (-11,33%); o tendință ușor descendentă a fost înregistrată pentru numărul deceselor (care a scăzut cu 4, respectiv 0,64%) și pentru numărul de divorțuri, care s-a redus cu 2 (-3,57%). Sporul natural în luna aprilie 2010 a fost de -396 față de -313 în luna anterioară și -371 în luna aprilie 2009.

Tendențele generale la nivelul județului în ceea ce privește indicatorii demografici arată o scădere constantă generală a populației județului. Valorile indicatorilor prezentați, în ciuda unor fluctuații ușor pozitive cunosc în general evoluții negative. Această situație ar putea obiectul politicilor inițiate la nivelul județului prin care să se creeze premisele unor tendințe pozitive în evoluția demografică. Domenii precum educația, sănătatea sau serviciile sociale reprezintă câteva din ariile de intervenție care impun luarea unor măsuri care să conducă la stabilizare și ulterior la o creștere a valorii indicatorilor demografici.

3.1.2 Sănătate și servicii sociale

Orice analiză privind impactul demografiei asupra dezvoltării unei comunități nu poate eluda raportarea la două categorii importante: sănătate și servicii sociale. Principalele elemente care contribuie la asigurarea unui serviciu de sănătate de calitate sunt: infrastructura - aceasta reprezintă un factor important pentru asigurarea unui proces de furnizare a acestui serviciu într-un mod eficient și eficace și resursa umană implicată în furnizarea serviciilor de sănătate. În ceea ce privește acest ultim aspect, în ciuda existenței unor resurse umane calificate în județ se poate constata o tendință de migrare a forței de muncă în acest domeniu de activitate. Apropierea de București conduce la o creștere a numărului de cadre medicale și personal medical care aleg să părăsească județul pentru slujbe mai bine plătite în București sau în afara țării.

Fig. 41 Unitățile sanitare în anul 2007, comparație Teleorman – Regiunea Sud - Muntenia

Sursa : Anuarul Statistic 2008, cap. 7 Sănătate, INS

Doar 12% dintre spitalele Regiunii de Dezvoltare Sud-Muntenia sunt localizate pe raza județului Teleorman. Într-un clasament regional al numărului de ambulatorii din Regiunea Sud-Muntenia, județul Teleorman se clasează pe a treia poziție, cu 9 instituții de specialitate, dintr-un total de 49 de ambulatorii de spital și de specialitate. Județul Teleorman nu dispune, potrivit datelor Institutului Național de Statistică, de policlinici, sanatorii TBC și sanatorii balneare. De asemenea, potrivit datelor statistice pentru anul 2007, infrastructura locală de sănătate nu include preventorii, unități medico-sociale, centre de diagnostic și tratament, centre medicale de specialitate sau cabinete medicale de medicină generală.

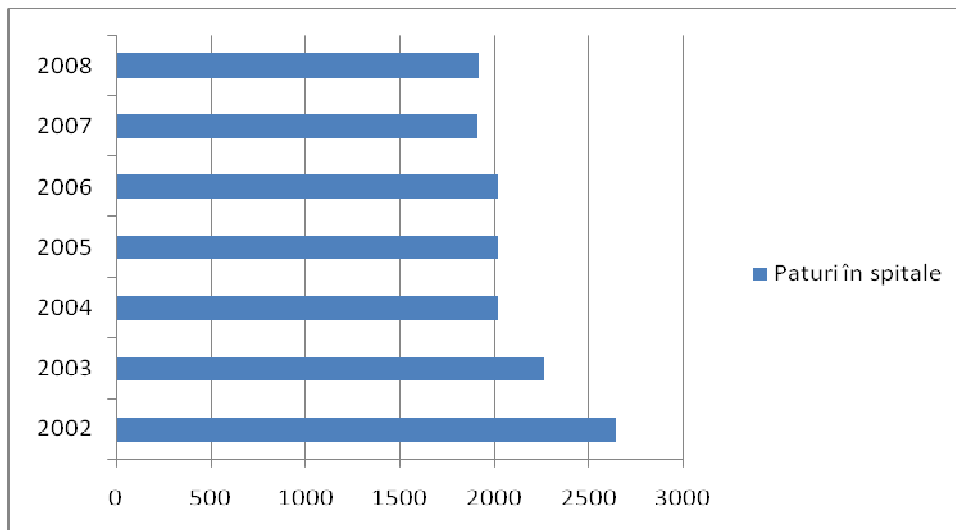
Tabel 20 Evoluția numărului de paturi de spital în intervalul 1990-2008 – valori absolute

Anul	Număr de paturi în spital
1990	3.663
1995	3.072
2000	2.961
2001	2.896
2002	2.645
2003	2.268
2004	2.022
2005	2.022
2006	2.022
2007	1.915
2008	1.919

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Teleorman

La capitolul număr de paturi în spital tendința este una descendentă, așa cum ilustrează și tabelul 20. Potrivit datelor Direcției Județene de Statistică Teleorman, în intervalul 1990-2008, numărul paturilor disponibile în spitalele din județul Teleorman aproape că s-a înjumătățit.

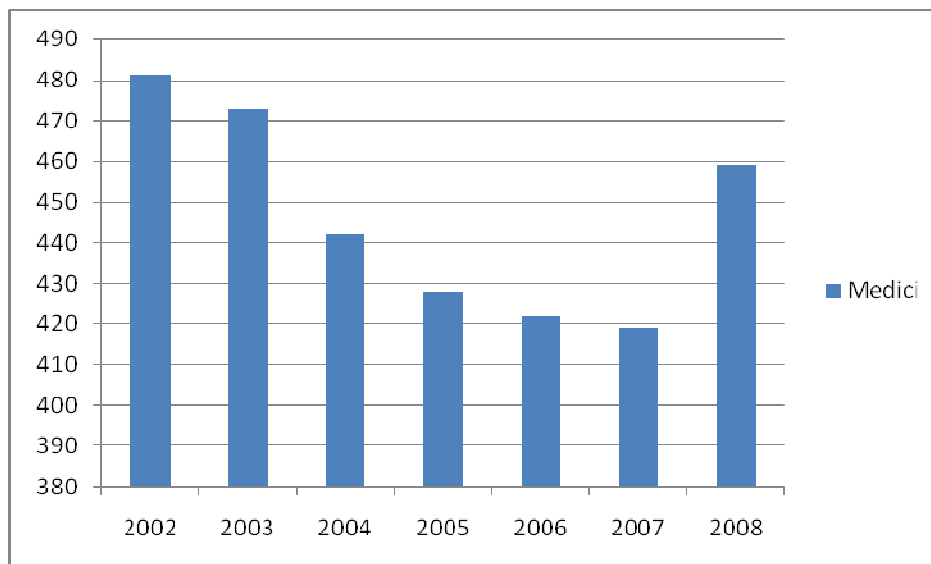
Fig. 42 Evoluția numărului de paturi în spitalele din județul Teleorman

Sursa : Direcția Județeană de Statistică Teleorman

Raportând numărul de paturi din spitalele teleormănene la populația acestui județ, valoarea obținută se situează cu mult sub valoarea de 1 pat/locuitor – 0,0046 paturi/locuitor, acest procent se traduce într-o scădere de aproximativ 0,63 de ori față de disponibilul din 1990. Față de anul 2002, când numărul paturilor din spitale era de 2.645, în 2008 acesta este de numai 1.919, înregistrând o scădere de aproape 28%. Și în cazul medicilor, aceștia erau 481 în 2002, iar în 2008 numărul lor scade la 459 (scădere cu 5%). Trebuie semnalat faptul că, potrivit datelor furnizate de Casa de Asigurări de Sănătate Teleorman, în ultimii 3 ani nu au mai fost realizate investiții în infrastructura de sănătate.

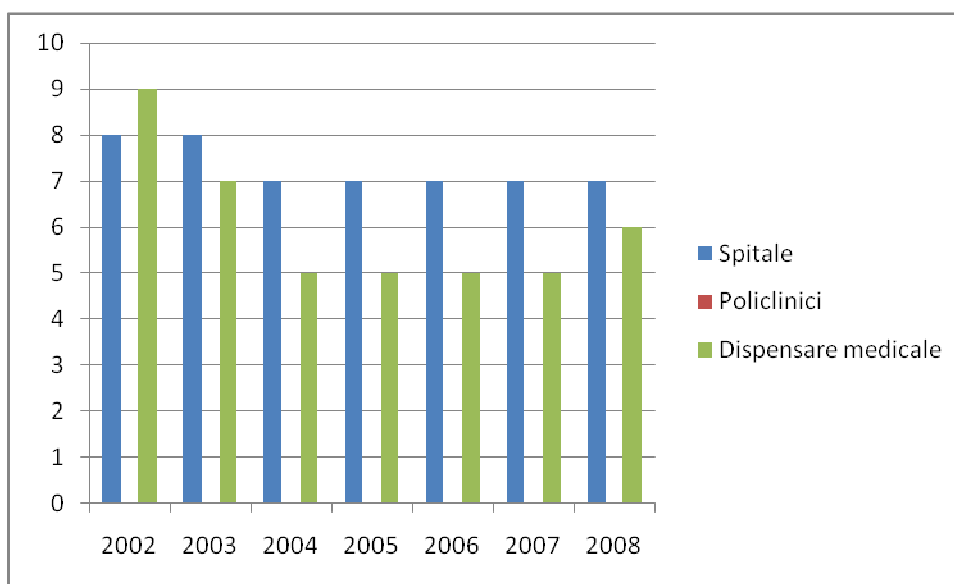
Fig. 43 Evoluția numărului de medici din județul Teleorman

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Teleorman

În intervalul 2002-2008, numărul instituțiilor medicale cu proprietate de stat a înregistrat scăderi pe anumite segmente.

Fig. 44 Evoluția numărului de unități medicale cu proprietate de stat în intervalul 2002 - 2008

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Teleorman

Dacă în anul 2002, în județul Teleorman, funcționau 8 spitale cu proprietate majoritară de stat, în 2008 mai activau doar 7. De asemenea, scăderi au fost înregistrate și la capitolul dispensare medicale de stat – scăderea în intervalul analizat a fost de 23 de procente.

În prezent se află în curs de implementare un proiect cu finanțare din fonduri europene pentru reabilitarea și modernizarea Spitalului de Urgență Alexandria.

3.1.3 Șomaj, pensii și asistență socială

Rata șomajului în județul Teleorman cunoaște evoluții negative, în special în ultima perioadă în care s-au făcut simțite efectele crizei economice. O modalitate prin care efectele sociale negative ale șomajului pot fi atenuate este legată de derularea de programe de reconversie profesională. Formarea continuă, precum și măsurile de reducere a șomajului prin programe de consiliere în carieră pot reprezenta, de asemenea, mijloace eficiente prin care să fie asigurată o mai mare mobilitate a forței de muncă.

Tabel 21 Numărul șomerilor înregistrați – la sfârșitul perioadei – persoane

	2010	2009
	aprilie	aprilie
Total județ	21793	15706
Bărbați	13770	9417
Femei	8023	6289
Indemnizați	8891	4465
Neindemnizați	12902	11241

Sursa: Buletin Statistic Lunar, Teleorman, Aprilie 2010, INS.

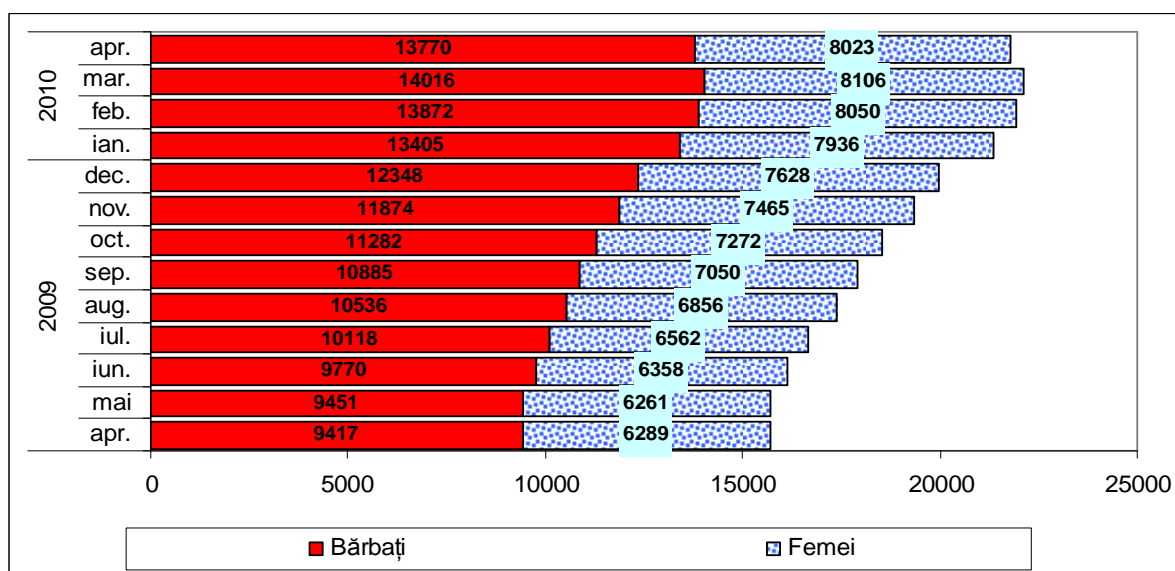
Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman 2010-2020

Potrivit datelor furnizate de Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă, numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii aprilie 2010 a fost de 21793 persoane, cu 329 persoane (-1,5%), cu 6087 persoane (+38,8%) mai mult față de sfârșitul lunii aprilie 2009. Din totalul de 21793 șomeri înregistrați la sfârșitul lunii aprilie 2010, la nivelul județului Teleorman, femeile reprezintă 36,8%.

Din total șomeri înregistrați, 59,2% reprezintă șomerii neindemnizați, 36,2% cei care beneficiază de ajutor de șomaj, iar 4,6% sunt cei care beneficiază de indemnizații de ajutor de integrare profesională. Din punct de vedere al șomerilor înregistrați județul Teleorman ocupă locul 30 pe țară.

Creșterea numărului de șomeri poate fi explicată prin disponibilizările operate la S.C. ROVA S.A., șomaj tehnic la DONAU CHEM, etc. dar și prin creșterea numărului absolvenților care beneficiază de ajutor de șomaj.

Fig. 45 Numărul șomerilor înregistrați – la sfârșitul perioadei - persoane

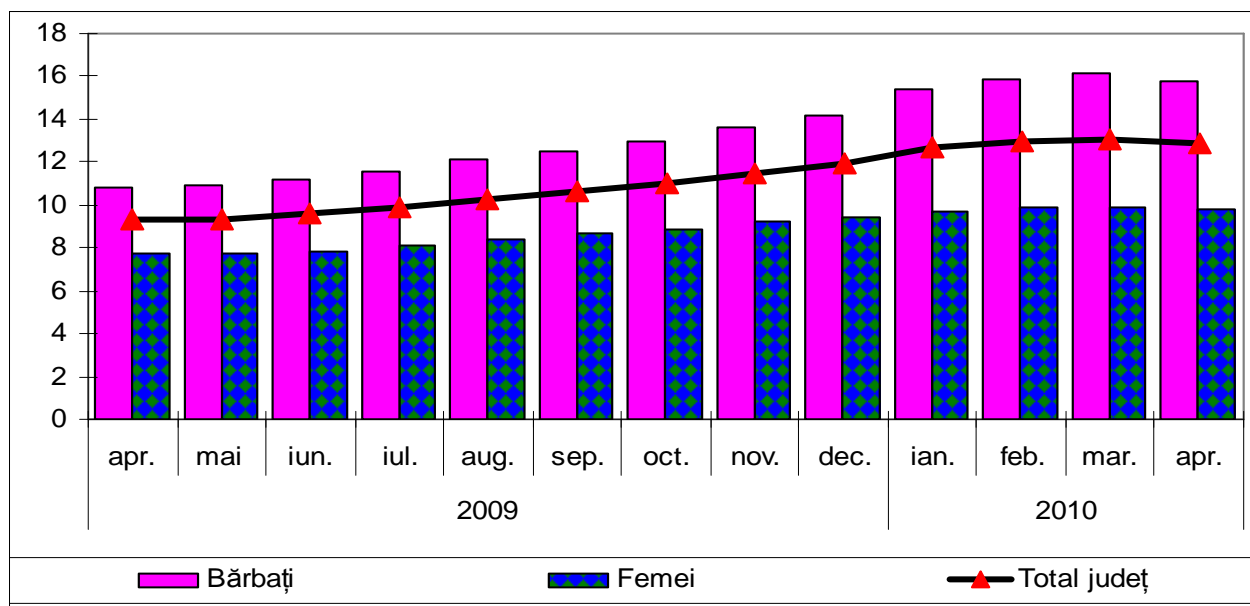

Sursa: Direcția județeană de statistică Teleorman, Buletin Statistic Lunar aprilie 2010

În intervalul aprilie 2009 – aprilie 2010 numărul șomerilor a crescut aproape în fiecare lună. O involuție a fost înregistrată pe parcursul lunilor aprilie – mai 2009, când numărul șomerilor s-a cifrat la aproximativ 15.700 de persoane, precum și în perioada martie – aprilie 2010. Valoarea maximă a fost atinsă în luna martie 2010 – 14016 șomeri.

În ceea ce privește rata șomajului, în județul Teleorman acest indicator a fost a fost în luna aprilie 2010 de 12,9%, în ușoară scădere față de luna precedentă a anului 2010 când a fost de 13,1% și în creștere mult față de luna aprilie 2009, când rata șomajului a atins nivelul de 9,3%. Acest indicator arată că în anul 2009 rata șomajului a crescut semnificativ, iar la începutul anului 2010 se înregistra deja o evoluție minoră descendentă de la luna martie la luna aprilie. Acest fapt poate indica începutul unei scădere a ratei șomajului în 2009 deși este greu de prevăzut o scădere a ratei șomajului până la valoarea din 2009, de 9,3% și din anii anteriori perioadei de criză (8% în 2008 și 7,3% în 2007).

Fig. 46 Grafic Evoluția ratei șomajului în perioada aprilie 2009 - aprilie 2010

Sursa: Buletinul Statistic Lunar, Aprilie 2010, Teleorman

În ceea ce privește centrele urbane, în Alexandria a crescut șomajul de la luna aprilie 2009 la aprilie 2010 dar a scăzut în aprilie 2010 față de luna martie a anului 2010, ceea ce indică o revenire a ratei șomajului, în sensul scăderii acesteia. Aceeași situație s-a înregistrat în Turnu Măgurele și Videle iar în Roșiori de Vede și Zimnicea șomajul continuă să crească și în luna aprilie 2010.

Tabel 22 Situația șomerilor în centrele urbane – la sfârșitul perioadei - persoane

	2010		2009
	aprilie	martie	aprilie
Total județ	21793	22122	15706
Alexandria	5919	6037	3568
Roșiori de Vede	5408	5318	3716
Turnu Măgurele	3820	3963	3050
Videle	3047	3238	2422
Zimnicea	3599	3566	2950

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Teleorman, Buletinul Statistic Lunar aprilie 2010

Numărul pensionarilor de asigurări sociale se situează, de asemenea, pe un trend ascendent și în intervalul 2008-2010.

Dacă în intervalul 2008-2009 numărul pensionarilor a crescut cu 640 de persoane, raportându-ne la valorile colectate pentru primul trimestru al anului 2010, putem anticipa o creștere mai mare la nivelul anului 2010. Din datele INS în primele luni ale anului 2010, numărul pensionarilor a crescut cu 407 persoane.

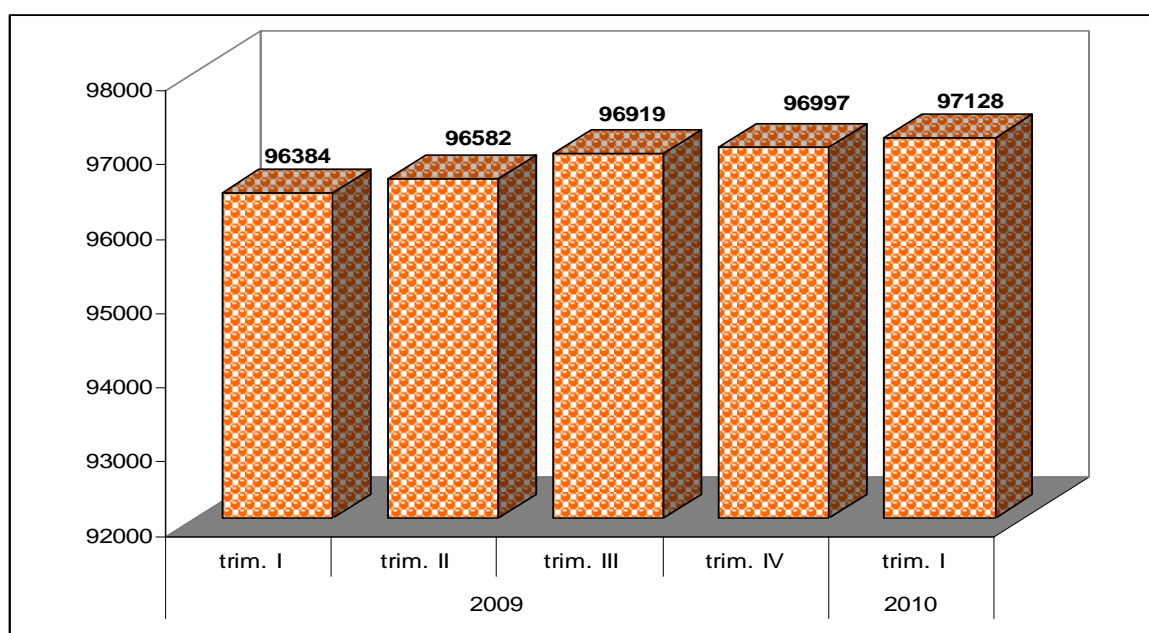
**Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman
2010-2020**

Tabel 23 Numărul pensionarilor în funcție de tipul de asigurări sociale

Tipuri de asigurări sociale	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Clasificarea perioadelor		
		Anul 2008	Anul 2009	Trimestrul I 2010
		UM: Număr persoane		
		Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane
De asigurări sociale de stat	Regiunea SUD-MUNTENIA	749023	752171	754900
-	Teleorman	96081	96721	97128
Agricultori	Regiunea SUD-MUNTENIA	166709	154464	147480
-	Teleorman	45328	41963	40040

Sursa: Institutul Național de Statistică, Tempo online

Fig. 47 Evoluția numărului mediu al pensionarilor de asigurări sociale de stat

Sursa: Direcția județeană de statistică Teleorman

În primul trimestru al anului 2010 față de anul anterior, la nivel de județ a fost înregistrată o creștere a numărului mediu de pensionari de asigurări sociale de stat.

3.1.4 Forța de muncă

În județul Teleorman efectele crizei financiare s-au făcut simțite inclusiv în ceea ce privește evoluția pieței forței de muncă.

După cum se poate observa și din tabelul alăturat, la nivelul județului Teleorman, numărul salariaților a scăzut semnificativ în luna aprilie 2010 comparativ cu aceeași perioadă din 2008 și după cum arată evoluția din lunile martie/aprilie 2010 evoluția negativă continua la începutul anului. Astfel, efectivul salariaților a fost în luna aprilie 2010 de 50863 persoane cu 8,5% (- 4704 persoane), mai mic față de luna aprilie 2009 și cu 13,2% (- 7752 persoane) față de efectivul din luna aprilie 2008.

**Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman
2010-2020**

Tabel 24 Efectivul salariaților, aprilie 2008-aprilie 2010 (persoane)

	2010		2009		2008
	Aprilie	Martie	Aprilie	Martie	Aprilie
Total județ	50863	51000	55567	56934	58615

Sursa: Direcția județeană de statistică Teleorman, Buletinul statistic lunar (aprilie 2010 și aprilie 2009)

Potrivit datelor oficiale, cei mai mulți dintre salariații județului Teleorman sunt angajați în servicii (28.464 persoane), urmat de angajații în industrie și construcții (19.010 persoane) și 3.389 persoane în agricultură.

Câștigul salarial mediu nominal brut la nivelul județului Teleorman, în luna aprilie 2010 a fost de 1597 lei, mai mic cu 19% (- 376 lei) față de salariul mediu brut pe economie, și cu 14,7% (+ 205 lei) peste realizările lunii aprilie 2009.

Pe ramuri de activitate în luna aprilie 2010 s-a realizat un câștig mediu brut de:

- 1257lei în agricultură, silvicultură, piscicultură, cu 10,2% (- 144 lei) mai mic față de realizările pe țară și cu 42 lei mai mult față de aceeași perioadă din anul precedent;
- 1322lei în industrie și construcții, cu 26,7 % (- 483 lei) sub realizările pe țară și cu 124 lei mai mult față de aceeași perioadă din anul precedent;
- 1757 lei în activitatea de servicii, cu 15,9 % (- 333 lei) mai mic față de realizările la nivel de țară și cu 236 lei mai mult față de aceeași perioadă din anul precedent.

Tabel 25 Câștigul salarial mediu brut - lei/persoană

	2010		2009		2008	
	Aprilie		Aprilie		Aprilie	
	județ	țară	județ	țară	județ	țară
Total	1597	1973	1392	1930	1236	1751
Agricultură, vânătoare și servicii anexe, silvicultură și piscicultură	1257	1401	1209	1363	1027	1224
Industria și construcții	1322	1805	1198	1725	1194	1593
Servicii	1757	2090	1521	2077	1289	1882

Sursa: Direcția de Statistică Județeană Teleorman, Buletinul statistic lunar (aprilie 2010 și aprilie 2009)

Câștigul salarial mediu nominal net la nivelul județului Teleorman, în luna aprilie 2010 a fost de 1160 lei, mai mic cu 19,2% (- 276 lei), față de salariul mediu net pe economie ocupând locul 23 pe țară și cu 8,4% (-107 lei) mai mic față de luna precedentă (când valoarea a fost de 1267 lei).

Pe ramuri de activitate în luna aprilie 2010 s-a realizat un câștig mediu net de :

- **917 lei** în agricultură, silvicultură, piscicultură, cu 11,2 % (- 116 lei), mai mic față de nivelul pe țară și cu 0,3 % (+ 3 lei), mai mare față de realizările lunii precedente (când valoarea a fost de 914 lei);
- **978 lei** în industrie și construcții, cu 26,3 % (- 350 lei) sub nivelul realizărilor pe țară și cu 6,1% (- 64 lei) sub realizările lunii anterioare (când valoarea a fost de 1042);
- **1268 lei** în activitatea de servicii, cu 16,1% (- 244 lei) sub nivelul realizărilor pe țară și cu 9,5% (-133 lei) sub realizările lunii anterioare (când valoarea a fost de 1401).

Comparativ cu luna aprilie 2009, câștigul salarial mediu net a crescut cu 12,1% (+ 125 lei), creșteri mai mari înregistrându-se în activitatea de servicii cu 12,5% (+ 141 lei), iar la nivel de țară, câștigul salarial mediu net a

crescut cu 2,0 % (+28 lei), cea mai mare creștere fiind tot în activitatea de industrie și construcții cu 4,3 % (+ 55 lei).

3.1.5 Migrația

Principala destinație în ceea ce privește migrația forței de muncă este București. Apropierea de capitală creează premisele apariției navetiștilor, fapt care afectează disponibilitatea forței de muncă pentru industriile active în județ. Același fenomen se regăsește și în cazul forței de muncă din agricultură. În ciuda faptului că pe teritoriul județului Teleorman se află un teren agricol de foarte bună calitate, iar activitățile din agricultură reprezintă principala sursă de venit din județ, forța de muncă din acest domeniu cunoaște o evoluție negativă datorită gradului ridicat de atractivitate pe care îl prezintă alte domenii de activitate (de exemplu construcțiile). În ceea ce privește migrarea forței de muncă în afara țării, principalele destinații sunt în special țări ale Uniunii Europene. În ciuda vecinătății, Bulgaria nu reprezintă o destinație constantă a forței de muncă, ci mai degrabă o destinație locală pentru micul trafic de frontieră.

Un alt fenomen care poate fi asociat cu fenomenul migrației forței de muncă este reprezentat de fluxul rural-urban al forței de muncă. Pe fondul atenuării crizei economice, la nivelul județului există o tendință de migrație către aglomerările urbane a forței de muncă din agricultură. Acest fenomen, care cunoaște o evoluție constantă în ultima perioadă impune dezvoltarea de măsuri corespunzătoare de reținere a forței de muncă într-un domeniu de tradiție în județul Teleorman – agricultura.

Migrația, care este percepută ca amenințare în majoritatea comunelor, este orientată către străinătate și mediul urban. În ultimii trei ani se apreciază⁵¹ că au plecat definitiv din comunele județului în străinătate cca. 2500 persoane, iar alte 1500 s-au mutat la oraș. Numărul persoanelor implicate în migrația temporară în străinătate în ultimii 5 ani este de cel puțin 5000 de persoane, destinațiile finale fiind mai ales Spania și Italia.

Cu toată omogenitatea naturală, județul Teleorman este foarte diferențiat din punct de vedere al calității vieții: localitățile cu acces ridicat la drumurile naționale și căi ferate sunt cel mai dezvoltate. Ele sunt localizate, în special, pe axa Vedea, între Roșiori de Vede - Alexandria - Zimnicea și mărginite de Turnu Măgurele și Videle. Datorită accesului mai bun la infrastructura de transport, migrația forței de muncă din aceste localități este una semnificativă, locuitorii acestora orientându-se către zonele în care pot beneficia de condiții de trai mai bune.

⁵¹ Pe baza studiului privind dezvoltarea locală

Analiza SWOT – domeniul social

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spații disponibile pentru crearea de spații de servicii sociale; ✓ deschiderea autorităților locale pentru colaborarea cu mediul privat în domeniu; ✓ resurse umane calificate în servicii sociale și sănătate; ✓ accesul la servicii sociale diverse datorat proximității față de București. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ lipsa serviciilor private/ONG-urilor acreditate la nivelul județului pentru furnizarea de servicii sociale; ✓ natalitatea scăzută; ✓ infrastructura spitalelor; ✓ șomajul cronic; ✓ evoluție negativă a indicatorilor demografici; ✓ infrastructura serviciilor de educație și sănătate deficitară; ✓ slaba inserție pe piața muncii a persoanelor cu handicap și a persoanelor de etnie romă; ✓ lipsa centrelor de sănătate din mediul rural.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Implicarea agenților economici în finanțarea serviciilor sociale și ca parteneri în proiectele sociale; ✓ Migrația personalului calificat spre alte domenii de activitate; ✓ Accesibilizarea spațiului public pentru persoanele cu handicap; ✓ Înființarea de centre de instruire și formare profesională pentru persoanele mature cu handicap; ✓ Dezvoltarea unor parteneriate de colaborare transfrontalieră cu autoritățile locale din Bulgaria; ✓ Crearea centrelor de zi. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Creșterea migrației de muncă; ✓ Scăderea veniturilor locuitorilor cu efect asupra accesului la serviciile sociale și de sănătate; ✓ Pierderea oportunităților de finanțare europeană din cauza slabei capacități de management de proiect a instituțiilor sociale beneficiare; ✓ Creșterea deficitului de forță de muncă datorită apropierii de București (navetism); ✓ Abandonul școlar din cauza accesibilității reduse la serviciile de învățământ; ✓ Lipsa fondurilor pentru susținerea operațiunilor din centrele sociale; ✓ Lipsa cadrelor medicale de calitate.

Concluzii

Situația în sectorul social și de sănătate publică poate fi concluzionată prin:

- Evoluție negativă a indicatorilor demografici ;
- Tendințe de accentuare a migrației forței de muncă în special înspre București;
- Tendințe accentuate de creștere a șomajului pe fondul crizei economice;
- Deteriorarea stării de sănătate a populației (evoluție indicatori demografici) datorită infrastructurii precare de furnizare a serviciilor de sănătate (lipsa investițiilor în ultimii 3 ani).

3.2 Educație și cercetare

În acest capitol va fi analizată situația furnizării serviciilor de educație la nivelul județului, în domeniul cercetării, precum și a accesibilității populației la activități culturale.

În ceea ce privește serviciul de educație, la nivelul județului se înregistrează o evoluție negativă a numărului de școli, elevi și studenți din anul școlar 2002/2003 până în anul școlar 2007/2008. Această evoluție a fost generată nu atât de evoluția indicatorilor demografici analizați în capitolele anterioare, cât de factori de natură economică care afectează considerabil gradul de creștere economică și socială a județului. Acestor aspecte li se adaugă cele legate de accesibilitatea serviciului de învățământ, în special, în zona rurală. Transportul deficitar al copiilor la școli în zona rurală, infrastructura precară și, nu în ultimul rând, lipsa de atractivitate a posturilor în domeniul educației în mediul rural impun necesitatea realizării unor comasări a unităților de învățământ care nu au un număr de copii suficient pentru a desfășura la standarde optime procesul de învățământ.

În județul Teleorman, funcționează în subordinea Inspectoratului Școlar al județului Teleorman, potrivit informațiilor publicate pe pagina de internet a Ministerului Educației, 240 de unități de învățământ, 172 dintre acestea fiind în mediul rural și 68 în urban.

Potrivit datelor publicate pe pagina de internet a Consiliului Județean, în Teleorman funcționează 229 de grădinițe, 91 de școli cu clase I –IV, 164 de școli cu clasele V – VIII, 20 de licee, 9 școli profesionale și 9 școli postliceale. De asemenea, în județul Teleorman, respectiv în municipiul Alexandria, funcționează și centre ale unor instituții de învățământ superior – Universitatea Valahia Tîrgoviște, Universitatea Spiru Haret, Universitatea Bioterra București, Universitatea Ecologică București.

Tabel 24. Evoluția populației școlare în Județul Teleorman

Județul Teleorman/ Anii școlari	Total	Preșcolar	Primar și gimnazial				Liceal	Profesional și de ucenici	Postliceal și de maiștri	Superior
			Total	Primar (cl.I-IV)	Gimnazial (cl.V-VIII)	Învățământul special (cl.I-VIII)				
2002/2003	70716	12555	39560	18457	20902	201	12889	3836	929	947
2003/2004	70933	12496	39040	19045	19827	168	13035	4214	795	1353
2004/2005	68851	12369	37066	18040	18860	166	13277	4252	721	1166
2005/2006	65840	12144	35317	17276	17865	176	12796	4511	532	540
2006/2007	62905	11610	33936	16614	17158	164	12375	4003	478	503
2007/2008	61225	11288	32332	14998	17166	168	12290	3805	558	952
2008/2009	58407	10968	30764	14357	16230	177	12165	3209	615	686

Sursa: Direcția de Statistică Județeană Teleorman

O situație asemănătoare se regăsește și în cazul învățământului superior. Astfel, din punctul de vedere al absorbției pe piața forței de muncă se constată o migrare a absolvenților de studii superioare în orașe mai dezvoltate economic din alte județe ale țării fapt care afectează disponibilitatea de resurse umane necesare dezvoltării județului. Pe de altă parte, singura universitate competitivă la nivel județean este Universitatea Valahia. Universitatea Valahia, înființată în 2007, a obținut pentru 49 de ani, în folosință gratuită de la primărie, 4 ha de teren, pe care până în 2012, cu o investiție de aproximativ 50 miliarde lei, se vor reabilita 3 clădiri

**Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman
2010-2020**

transformate în cămine studențești, se va amenaja un teren de sport cu încălzire și gazon, o sală de spectacole. În urma realizării acestor investiții, se preconizează că, până în 2012, universitatea va fi urmată de peste 4000 de studenți și deservită de 80 de cadre didactice.

În completarea acestui proiect, este necesară refacerea instalațiilor de canalizare, acestea fiind foarte vechi și depășite fizic. Pentru noi investiții, în continuarea campusului există un parc de 2 ha în paragină, pe care Primăria Alexandria îl pune la dispoziția universității. Pentru acest spațiu este nevoie de fonduri pentru amenajare.

Majoritatea studenților (80%) care frecventează cursurile Universității Valahia provin din cadrul județului, elevi cu media peste 9, studenți fără posibilități materiale foarte bune, care nu-și permit să plece la facultate către un alt centru universitar.

Pentru dezvoltarea acestui centru universitar este necesară o strategie coerentă la nivel universitar constând și în modificarea examenului de titularizare, astfel încât sa fie mai accesibil cadrelor didactice din mediu rural.

Dezvoltarea universității este evidentă în ultimii ani, fapt dovedit de solicitările de înscriere la cursuri și din partea elevilor din Olt, Giurgiu, București.

Un alt aspect important care poate oferi o imagine a cadrului general privind educația la nivelul județului este dată de numărul și activitatea bibliotecilor. În tabelul de mai jos se poate observa o evoluție negativă a numărului acestora, precum și a volumelor existente.

Tabel 25. Numărul și activitatea bibliotecilor

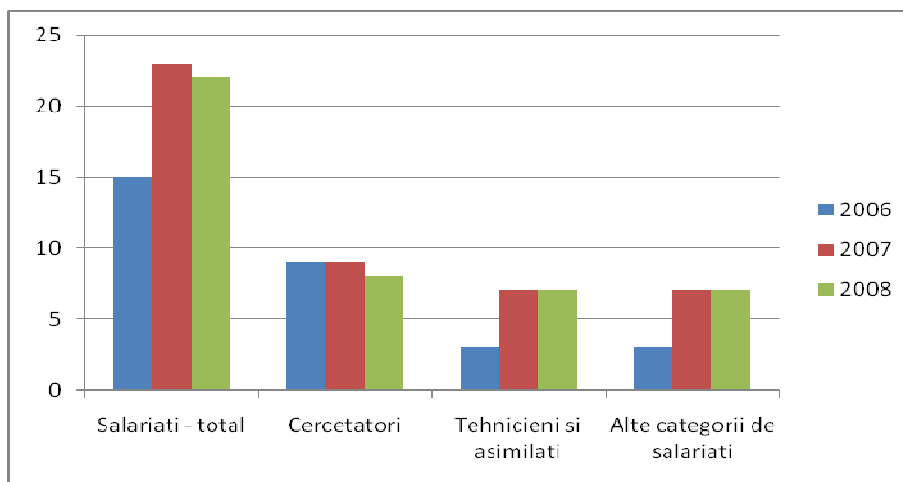
Județul Teleorman	Biblioteci (total)			din care: biblioteci publice		
	Unități (număr)	Volume existente (mii)	Volume eliberate (mii)	Unități (număr)	Volume existente (mii)	Volume eliberate (mii)
1990	327	2286	950	104	1193	593
1995	292	2028	973	88	1013	637
2000	299	1988	1002	88	1015	663
2001	300	2128	1087	88	1004	669
2002	315	2120	1021	88	981	578
2003	311	2125	902	88	989	515
2004	301	2105	894	88	987	411
2005	301	2196	870	88	982	479
2006	302	2156	737	89	990	351
2007	283	2259	852	91	1001	440
2008	286	2227	822	89	996	435

Sursa: Biblioteca Națională

Raportat la 1990, numărul total al bibliotecilor din Teleorman a înregistrat o scădere cu aproximativ 12,5%, în timp ce diminuarea pe segmentul biblioteci publice a fost de aproape 15 procente (14,4%).

În ceea ce privește cercetarea și inovarea. Un element important care contribuie la dezvoltarea economică a județului este dat de capacitatea centrelor de cercetare de a dezvolta soluții care să fie puse în practică de către companii private. Numărul redus de colaborări între centrele de cercetare și companiile private (cu excepția cercetărilor agroalimentare) afectează procesul de identificare a unor soluții de dezvoltare economică viabile. În ciuda evoluției pozitive a numărului de angajați care își desfășoară activitatea în cercetare, numărul redus de colaborări între mediul academic de cercetare și companiile private afectează gradul de internalizare a soluțiilor inovative în companiile private din mediul antreprenorial al județului.

Fig. 44 Activitatea de cercetare-dezvoltare

Sursa: Direcția Județeană de Statistică

La capitolul cercetare-dezvoltare trebuie amintită și Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Teleorman (SCDA-Teleorman), instituție ce funcționează în subordinea Institutului de Cercetări pentru Cereale și Plante Tehnice-Fundulea și care are ca domeniu de activitate cercetarea științifică agricolă, producerea de sămânță pentru principalele culturi agricole și selecția animalelor din specia bovine, rasa Holstein, în baza contractelor de cercetare și a necesarului de sămânță și material biologic ameliorat de bovine din zona de influență.

În ceea ce privește cultura județul Teleorman se confruntă cu o situație puțin întâlnită în alte județe ale țării. Lipsa centrelor culturale, a unităților de profil afectează semnificativ calitatea vieții în acest județ. O astfel de situație impune derularea de programe de sprijinire a activităților culturale în special a celor care pun în valoare tradițiile.

În concluzie, sectorul educație și cultură poate fi exprimat prin:

- Risc crescut de abandon școlar datorită accesibilității reduse la servicii de educație în special în mediul rural;
- Migrarea tinerilor absolvenți;
- Lipsa colaborărilor între mediul de cercetare și mediul de afaceri (companii private);
- Lipsa unităților cu profil cultural determină o tendință de deteriorare a calității vieții în județ.

Din perspectiva furnizării serviciului de educație, disparitățile dintre mediul urban și rural nu țin atât de mult de calitatea infrastructurii cât mai ales de insuficiența numărului de cadre didactice, insuficiență care este predominantă în mediul rural.

Un aspect foarte important este faptul că în niciunul dintre orașele județului nu există un teatru sau un cinematograful, aspect care influențează negativ dezvoltarea socio-culturală a populației județului.

În ciuda existenței unor discrepanțe majore între urban și rural în ceea ce privește calitatea serviciului de educație, existența unei infrastructuri adecvate poate fi un element important ce trebuie luat în considerare în politicile de îmbunătățire a acestui serviciu. Oportunitățile sunt legate și de apropierea de capitală. În ciuda atracției care poate afecta resursele umane ale județului, apropierea de București poate fi o bună ocazie pentru dezvoltarea unor politici care să conducă la creșterea a nivelului de trai a populației din județ.

Analiza SWOT – educație, cultură

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ patrimoniul cultural al județului; ✓ cadre didactice foarte bine pregătite; ✓ resurse umane calificate în educație și sănătate; ✓ apropierea de granița cu Bulgaria și Dunăre; ✓ proximitatea față de București. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ discrepanțe majore între urban și rural în ceea ce privește calitatea serviciului de educație; ✓ inexistența unei infrastructuri educaționale adecvate; ✓ numărul insuficient de cadre didactice mai ales în mediul rural; ✓ lipsa unui centru universitar puternic; ✓ evoluție negativă a indicatorilor demografici; ✓ infrastructura serviciilor de educație și sănătate deficitară; ✓ lipsa unităților cu profil cultural (teatre, cinematografe).
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ accesarea de fonduri structurale pentru dezvoltarea de proiecte în domeniul infrastructurii educaționale universitare – POS DRU; ✓ dezvoltarea de proiecte în domeniul infrastructurii educaționale pre-universitare – POR/POS DRU; ✓ dezvoltarea unor parteneriate de colaborare transfrontalieră cu autoritățile locale din Nicopole; ✓ transformarea bibliotecilor publice în centre de informare, ca funcțiune secundară; ✓ dezvoltarea de parteneriate între mediul de cercetare și mediul privat în vederea creșterii productivității economice; ✓ dezvoltarea învățământului vocațional agricol și tehnic; ✓ încurajarea turismului cultural la granița cu Bulgaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ salarizarea redusă din domeniul cultural; ✓ scăderea veniturilor locuitorilor cu efect asupra accesului la educație; ✓ pierderea know-how-ului județean în domeniul învățământului de tip agricol; ✓ migrația forței de muncă către alte orașe ale țării sau alte state ale Uniunii Europene; ✓ creșterea deficitului de forță de muncă datorită apropierii de București (navetism); ✓ abandonul școlar datorită accesibilității reduse la serviciile de învățământ.

Concluzii

- Numărul de locuitori ai județului Teleorman se înscrie pe o pantă descendentă, pe sexe scăderea fiind mai accentuată în cazul persoanelor de sex masculin.
- Concomitent cu scăderea populației, se înregistrează în județul Teleorman și o creștere constantă a ratei șomajului. Tendința s-a acutizat concomitent cu criza economică, când numărul disponibilizărilor a cunoscut o dinamică ascendentă.
- Lipsa oportunităților locale (lipsa locurilor de muncă) crește migrația teleormănenilor către zone cu un potențial ridicat, un exemplu în acest sens fiind migrația înspre București și alte regiuni.
- Dezvoltarea județului va fi afectată pe termen lung dacă nu vor fi operate intervenții care să prevină și să diminueze valorile migrației absolvenților, care se orientează către centre urbane dezvoltate din punct de vedere economic.
- Finanțarea infrastructurii educaționale trebuie să devină o prioritate și trebuie dezvoltate programe educaționale și de cercetare în domeniu pentru corelarea cererii cu oferta de pe piața muncii.
- Accesarea fondurilor europene în domeniul social trebuie să devină un punct central al acțiunii autorităților locale pentru dezvoltarea infrastructurii și îmbunătățirea calității serviciilor livrate în domeniul social.

3.3 Turism

Datorită așezării geografice, dar și a patrimoniului cultural-istoric relativ modest în comparație cu alte județe, potențialul turistic în Teleorman nu este unul impresionant. În județul Teleorman se practică cu precădere turismul de tranzit și cel de agrement. În ceea ce privește oferta turistică, aceasta se regăsește concentrată în partea de sud, aici evidențiindu-se zone cu un pitoresc special precum cele de pe malul Dunării, în apropierea lacurilor, precum și în apropierea pădurilor.

Alte atracții turistice majore sunt constituite de potențialul oferit de turismul piscicol și cel de vânătoare.

Principalele obiective turistice sunt concentrate în partea sudică, cu precădere în apropierea așezărilor urbane Alexandria, Turnu Măgurele și Zimnicea.

Pentru a avea o imagine detaliată a obiectivelor turistice din județ, este important de repertoriat potențialul turistic al principalelor zone de interes:

Potențialul turistic al Municipiului Alexandria

Având în vedere faptul că Municipiul Alexandria nu deține un patrimoniu cultural-istoric impresionant, infrastructura turistică este adecvată ofertei turistice actuale.

Infrastructura turistică de bază din Municipiul Alexandria este compusă în principal din:

- Hotel Parc situat în centrul municipiului, cu un standard de 2 stele, o capacitate de 240 de paturi și dotat cu bar, restaurant și terasă;
- „Hanul cu Noroc” aflat pe E 70, la ieșirea din Alexandria spre Roșiorii de Vede;
- Complexul „Splendid” situat în pădurea Vedea;
- Ștrandul „Mara” din zona Peco;
- O serie de baruri, terase și cofetării dispuse echilibrat în centru civic al orașului.

De asemenea în Alexandria există cinci agenții de turism: Agența „Vedea”, Agenția „RomSind”, Agenția „ElionTour”, Agenția „Atlassib” și Biroul de turism și tranzacții.

Dintre monumentele cu o valoare arhitecturală ridicată menționăm:

- Catedrala Sf. Alexandru 1869 - 1898, ce adăpostește osemintele fostului domnitor al Țării Românești Alexandru Dimitrie Ghica (1834 - 1842), patronul spiritual al orașului;
- Biserica Sf. Apostoli realizată la 1846;
- Școala Veche – 1895.

Potențialul turistic al Municipiului Turnu Măgurele

Municipiul Turnu Măgurele, prin poziționarea sa la confluența Dunării cu râul Olt, împreună cu multitudinea obiectivelor turistice prezente în apropierea sa, constituie principalul centru istoric al județului, aici regăsindu-se ruinele cetății medievale Turnu construită pe ruinele cetății romane „Turris”.

Având în vedere recente investiții realizate (crearea bazei sportive pentru copii, și deschiderea punctului de trecere al frontiere), putem afirma faptul că Municipiul Turnu Măgurele prezintă un real potențial de dezvoltare din punct de vedere turistic.

Potențialul turistic al orașului Zimnicea

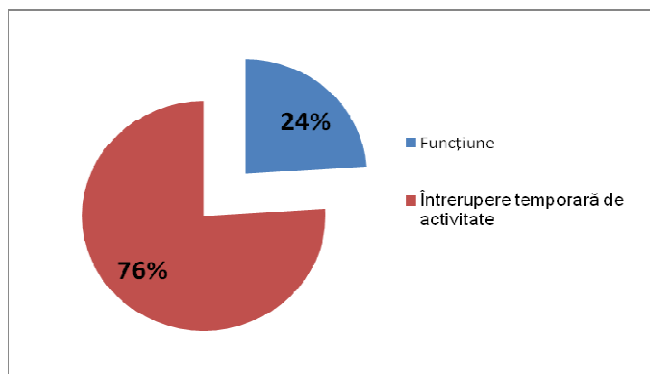
Poziția geografică a orașului Zimnicea îi oferă un potențial turistic important – neexploatat până în momentul de față – prin oportunitățile oferite de fondul piscicol și cinegetic, de peisajul pitoresc, flora și fauna deosebit de bogate. În momentul de față se poate constata o tendință de diversificare a ofertei turistice, susținută în principal de compania InterAgro, prin realizarea unui proiect de bază nautică de agrement pe Dunăre (finanțat prin fonduri europene) și prin crearea unui punct de traversare a Dunării cu bacul. Compania InterAgro are în vedere înființarea de pensiuni agroturistice, fiind depuse în acest sens cereri de finanțare pentru accesarea fondurilor

europene. Aceste proiecte susțin atractivitatea turistică a orașului, contribuie la diversificarea ofertei de agrement a locuitorilor și contribuie la atragerea turiștilor străini.

În ceea ce privește serviciile locale, acestea nu sunt suficient dezvoltate și diversificate conform tendințelor mondiale în domeniu (turism cultural, ecoturism, agroturism, turismul vinului, pescuit, vânatoare, plimbări pe Dunăre etc.). De asemenea nu există preocupare pentru promovarea și valorificarea tradițiilor populare specifice locului.

În urma analizei datelor obținute de la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Teleorman, cu privire la societățile comerciale ce își desfășoară activitatea în domeniul turismului observăm că aproape ¼ din totalul acestora se află în stare de întrerupere temporară a activității.

Fig. 48 Starea societăților din sectorul turistic

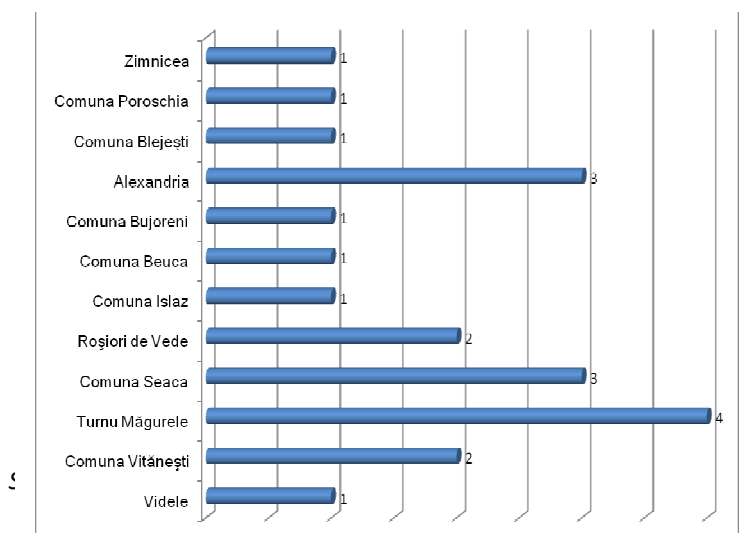

Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Teleorman

De asemenea se poate observa faptul că din totalul agenților economici ce își desfășoară activitatea în domeniul turismului, mai mult de jumătate dintre aceștia sunt concentrați în zonele urbane ale județului, mai exact:

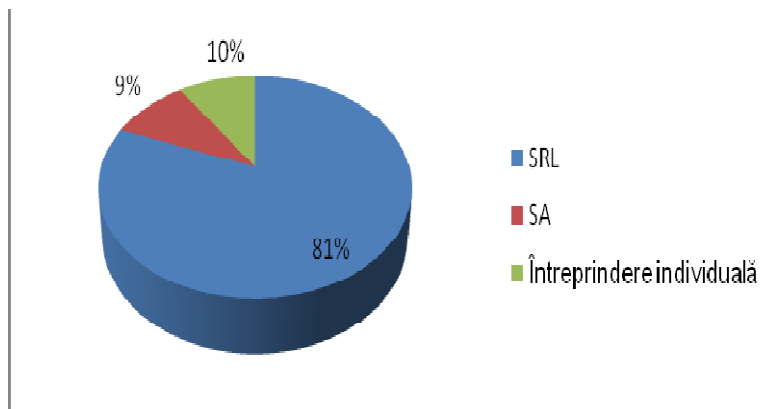
- 3 în Alexandria, din care toți în funcțiune
- 4 în Turnu Măgurele, din care unul în întrerupere temporară de activitate
- 2 în Roșiori de Vede, din care unul în întrerupere temporară de activitate
- 1 în Zimnicea în funcțiune
- 1 în Videle în întrerupere temporară de activitate

Fig. 49 Repartiția societăților din sectorul turistic în județ

În ceea ce privește forma de organizare a agenților economici din sectorul turistic aceasta este cu precădere cea de Societate cu răspundere limitată.

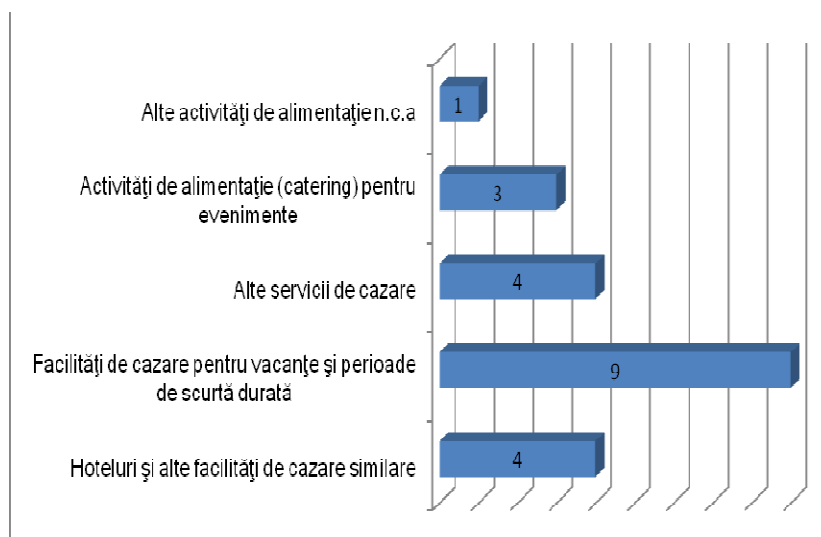
Fig. 50 Societăți din sectorul turistic după tipul societății

Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Teleorman

În urma analizei repartiției în funcție de obiectul de activitate observăm că majoritatea agenților economici oferă servicii de cazare, iar 4 dintre aceștia s-au concentrat pe activitatea de alimentație (catering) pentru evenimente și alte activități de alimentație. Este important de menționat faptul că toți agenții economici ce se regăsesc în starea de întrerupere temporară de activitate au ca obiectiv principal de activitate facilități și servicii de cazare.

Fig. 51 Societăți din sectorul turistic – repartiție CAEN

Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Teleorman

Potențialul turismului piscicol și de vânătoare

În afara obiectivelor turistice prezente în partea de Sud a județului, cadrul natural împreună cu rețeaua hidrografică oferă de asemenea un potențial turistic ce nu trebuie neglijat. Județul Teleorman se bucură de notorietate în ceea ce privește turismul piscicol iar fondul cinegetic oferă condiții excepționale pentru turismul de vânătoare.

Analiza SWOT - turism

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poziționarea geografică a județului; ✓ existența unei cetăți medievale la Turnu Măgurele; ✓ prezența unor puncte de traversare a Dunării cu bacul la Turnul Măgurele și Zimnicea; ✓ fond piscicol și cinegetic; ✓ cadrul natural variat al județului. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ repartizarea inegală a unităților de cazare pe teritoriul județului; ✓ infrastructura turistică învechită; ✓ promovarea insuficientă a potențialului turistic, cauzată și de lipsa unui Oficiu județean de promovare turistică; ✓ calitatea slabă a serviciilor din sectorul turistic și a standardelor din România; ✓ lipsa unei oferte de agrement structurate; ✓ lipsa de încredere cu privire la valorificarea potențialului turistic și la ajutoarele financiare pentru investiții în turism; ✓ lipsa unor indicatoare rutiere și a unor semne de direcționare către principalele obiective turistice din județ.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dezvoltarea turismului de nișă (afaceri, agrement, agroturism); ✓ dezvoltarea turismului în zona fluviului Dunăre; ✓ modernizarea infrastructurii și îmbunătățirea ofertei de agrement, precum și creșterea sezonality turistice în zona orașului Zimnicea și a municipiului Turnu Măgurele; ✓ promovarea festivalurilor și a activităților culturale în județ; ✓ valorificarea lacurilor: amenajarea unor zone de agrement, dezvoltarea turismului de pescuit și vânătoare. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ concurența turistică a județelor vecine; ✓ utilizarea ineficientă a unor fonduri destinate dezvoltării turismului local; ✓ exodul forței de muncă și fluctuația personalului din sectorul turistic; ✓ starea precară a drumurilor din județ; ✓ costul ridicat al investițiilor pentru o infrastructură turistică de calitate; ✓ exploatarea în mică măsură a potențialului turistic, implicarea redusă a agenților de turism în promovarea potențialului turistic; ✓ colaborarea defectuoasă a factorilor decizionali din sectorul turistic; ✓ incapacitatea de a demara un proces masiv de creștere a standardelor de cazare și a calității serviciilor din sectorul turistic.

Concluzii

Județul Teleorman prezintă un relief și o climă tipic Câmpiei Române, adecvate dezvoltării turismului, și în același timp beneficiază de o repartitie teritorială omogenă a obiectivelor cu potențial turistic.

Principalele obiective de interes turistic din județul Teleorman sunt concentrate în zonele de influență a principalelor aglomerări urbane din județ: Alexandria, Turnu Măgurele și Zimnicea.

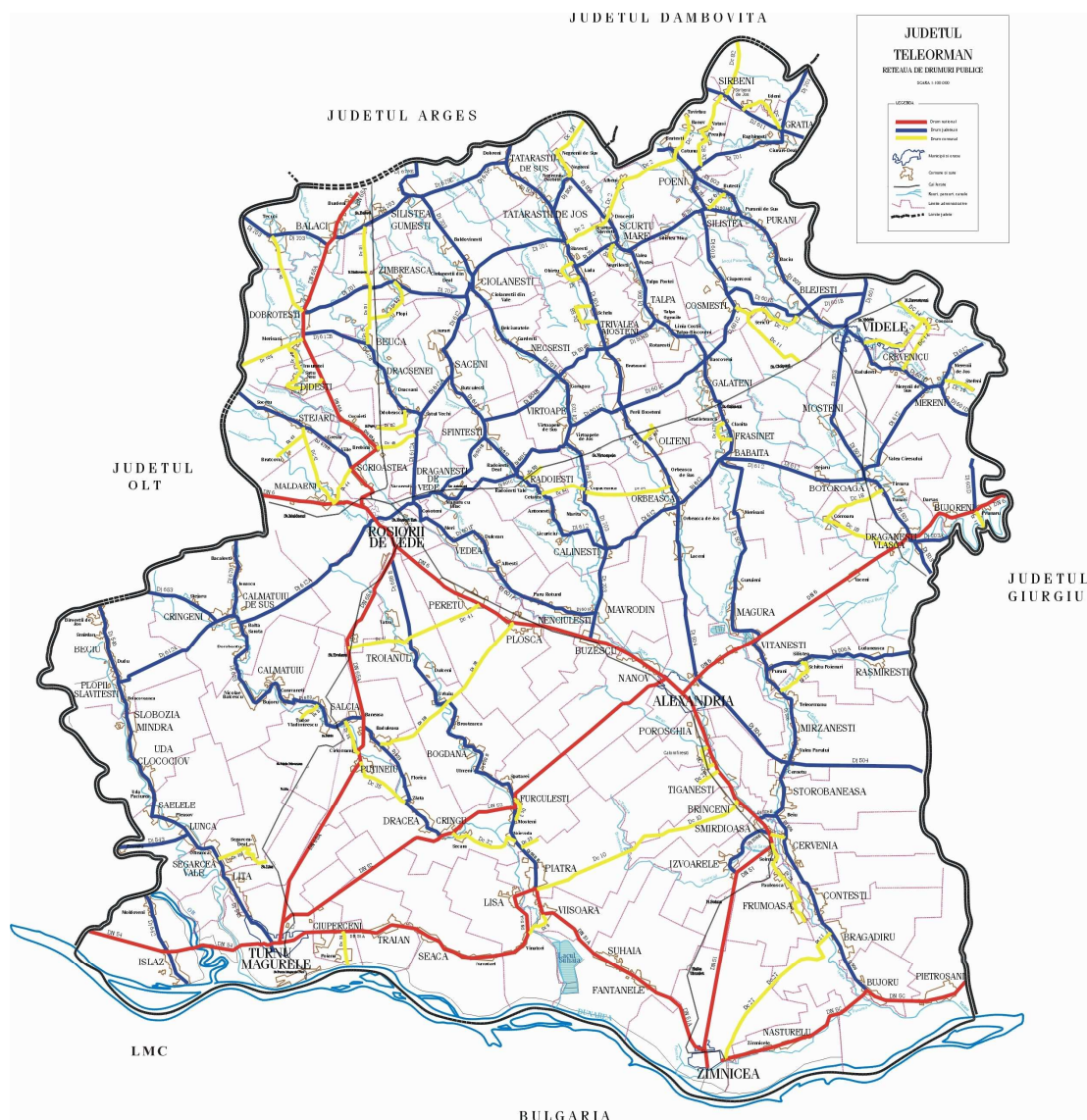
Județul Teleorman dispune de un cadru natural variat, propice dezvoltării turismului piscicol și de vânătoare.

Obiectivul turistic cu cel mai ridicat potențial turistic îl constituie Cetatea Medievală de la Turnu Măgurele construită pe ruinele cetății romane Turris.

Județul Teleorman beneficiază de o promovare turistică neglijată datorată inexistenței unui organism public sau privat dedicat acestei acțiuni și înregistrează o activitate culturală modestă (datorată numărului scăzut de vizitatori). Puternica sezonabilitate estivală, datorată în mod special lipsei unei oferte concrete pentru lunile de iarnă reprezintă o reală amenințare pentru viitoarea dezvoltare turistică a județului.

3.4 Transport și mobilitate. Accesibilitate

Fig. 52 Hartă căi rutiere județ Teleorman

Sursa: Site oficial al Consiliului Județean Teleorman

Infrastructură rutieră, feroviară și navală

La nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud Muntenia, majoritatea infrastructurii de transport este orientată pe direcția nord-sud, iar județul Teleorman este conectat cu restul țării prin șapte drumuri naționale. Județul Teleorman are un mare potențial de a deveni un punct nodal de infrastructură la nivel european, prin apartenența la Coridorul VII transeuropean, neexploatat încă la capacitate maximă și prin proximitatea Coridorului IX.

Drumurile naționale ce străbat județul Teleorman sunt preponderente în zona de vest, centru și sud, partea de nord având o rețea mai dezvoltată de drumuri județene. Drumurile naționale la nivelul județului Teleorman însumează 390 de kilometri, din totalul de 1.525 km de drumuri publice, făcând legătura între următoarele localități principale:

E 70 – București – Alexandria – Roșiori de Vede

DN51 – Alexandria – Zimnicea

DN51A – Zimnicea – Turnu Măgurele

DN52 – Alexandria – Turnu Măgurele

DN54 – Izlaz – Turnu Măgurele

DN65 A – Balaci – Roșiorii de Vede – Turnu Măgurele

DN5C – Petroșani - Zimnicea

Dacă partea de Nord a județului dispune de o rețea bine dezvoltată de drumuri județene (în special) și drumuri comunale, partea de sud, în afară de drumurile naționale ce fac legătura între principalele localități ale județului, are o rețea rutieră formată preponderent din drumuri comunale.

La nivel județean, gradul de modernizare a drumurilor publice este destul de mic, de 56%, situația pe categorii de drumuri publice prezentându-se astfel: drumurile naționale sunt modernizate în proporție de 89,4%, iar drumurile județene și comunale în proporție de doar 44,8%.

Dintre drumurile naționale ce intersectează județul Teleorman, cele mai solicitate (peste 5.000 de autovehicule/zi) sunt:

- E 70 București – Alexandria – Roșiorii de Vede, tronsoanele cele mai solicitate fiind: Ghimpați – Drăgănești Vlasca; Drăgănești Vlasca - Alexandria; Roșiorii de Vede – limita de județ;
- DN51 Alexandria – Zimnicea, pe tronsonul Alexandria Smârdioasa;
- DN51A Zimnicea – Turnu Măgurele, pe tronsonul Zimnicea – Piatra;
- DN 52 Alexandria – Turnu Măgurele.

Densitatea drumurilor este de 26,4 km la 100 km teritoriu, mult sub media națională (conform datelor din tabelul de mai jos).

**Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman
2010-2020**

Tabel 26 Situația drumurilor publice la nivelul județului Teleorman

Drumuri publice la 31 decembrie 2008	Km
Drumuri publice – total	1525
din care:	
Modernizate	858
Cu îmbrăcăminți ușoare rutiere	193
Din total drumuri publice	
Drumuri naționale	390
din care	
Modernizate	349
Cu îmbrăcăminți ușoare rutiere	39
Drumuri județene și comunale	1135
Din care	
Modernizate	509
Cu îmbrăcăminți ușoare rutiere	154
Densitatea drumurilor publice pe 100 km.p. teritoriu	26,4

Sursa: Anuarul Statistic al Județului Teleorman 2009

Consiliul județean Teleorman are în administrare o rețea de drumuri în lungime de 819,896 de km (drumuri județene), modernizată în proporție de 69%.

Tabel 27 Situația drumurilor județene

Drumuri județene	Km
Total	819,896
din care	
Modernizați	567,392
Din care	
<i>Cu beton asfaltic</i>	<i>510,347</i>
<i>Cu beton de ciment</i>	<i>11,750</i>
<i>Cu îmbrăcaminte asfaltică</i>	<i>45,295</i>
Pietruți	233,572
Drum de pământ	18,932

Sursa: PATJ 2004 și date Consiliul Județean Teleorman

În prezent, sunt aprobate proiecte pentru modernizarea a două dintre drumurile naționale ce trec pe teritoriul județului Teleorman și printre prioritățile la nivel național se află și realizarea unui drum național care să facă legătura între județele Argeș și Teleorman. Totodată se vor reabilita drumurile naționale DN52 (Alexandria-Turnu Măgurele și DN51A.

În general, la nivel județean, lucrările de modernizare a drumurilor se realizează prin bugetul propriu, prin împrumuturi și prin accesarea de fonduri europene. În prezent se află în implementare reabilitarea din fonduri europene a DJ 506 (Cervența – Vitănești – Băbăița, Km. 17+400 ÷ Km 58+000 (55,450 km) și DJ 701 (Limita Jud. Dâmbovița – Grăția -Poeni - Siliștea- Scurtu Mare – Slăvești – Ciolănești – Zâmbreasca -Dobrotești, Km. 44+240 ÷ Km 104+890 (55,450 km). Totodată, s-a câștigat un proiect de elaborare a planului cadastral pentru toate drumurile județene din județul Teleorman.

Pentru viitor, se are în vedere construirea unei centuri ocolitoare pentru orașul Turnu Măgurele (studiul de fezabilitate privind acest proiect se află în desfășurare) precum și pentru orașele Alexandria, Zimnicea și Roșiori de Vede. Aceste rute ocolitoare ar duce la descongestionarea traficului în orașe, dar și la reducerea costurilor de tranzit.

În ceea ce privește mijloacele de transport la nivelul județului Teleorman, la sfârșitul anului 2008 erau înmatriculate 401 autobuze și microbuze și 45.184 de autoturisme. Din numărul de microbuze și autobuze, numai 5,7% erau în proprietate privată, însă, în ceea ce privește autoturismele, acestea erau în proprietate privată în proporție de 91%.

Infrastructura feroviară

Rețeaua de cale ferată are o lungime de 231 km⁵² și traversează județul pe direcția nord-est-sud vest prin magistrala 1 care face legătura între București, Craiova și Timișoara și pe direcția sud-nord, pe traseele Zimnicea – Roșiorii de Vede, Turnu Măgurele – Roșiorii de Vede – Costești (județul Argeș). Așa cum se observă, Roșiorii de Vede este un important nod de cale ferată, atât pentru căile electrificate, cât și pentru liniile de cale ferate simple.

Rețeaua de cale ferată are o densitate de 39,10 (la 1.000 km.p teritoriu), iar 29% din lungimea totală este electrificată.

Tabel 28 Linii de cale ferată în județul Teleorman

Linii de cale ferată în exploatare (31 dec 2008)	Km
Total	231
Din care: electrificate	68
Linii cu ecartament normal	
Total	231
Cu o cale	164
Cu două căi	67
Densitatea liniilor pe 1000 km.p teritoriu	39.10

Sursa: Anuarul statistic al județului Teleorman 2009

În ceea ce privește traficul feroviar, pe sectorul de linie ferată cu două căi (parte a magistralei 1) circulă zilnic mai mult de 100 de trenuri, iar pe sectoarele de linii ferate simple, secundare și de interes local circulă sub 50 de trenuri zilnic.

⁵² Anuarul Statistic al Județului Teleorman 2009

Rețeaua de căi navigabile

Județul Teleorman are marele avantaj de a avea Dunărea drept graniță cu Bulgaria și este o importantă arteră de navigație, având două porturi la Turnu Măgurele (la kilometrul 597) și la Zimnicea (la kilometrul 553).

Portul de la Turnul Măgurele este amenajat cu cheu de acostare și dotat cu macarale de 16 tone, iar portul de la Zimnicea este amenajat cu cheu dotat cu macarale de 5tone.

De asemenea, între Turnu Măgurele și Nikopol (Bulgaria) există legătură de trecere pentru pasageri.

Unul dintre principalele proiecte dezvoltate recent a vizat crearea unui punct de control și trecere a frontierei cu bacul la Turnu Măgurele, deschis în martie 2010. Obiectivul acestui proiect este de a scurta distanța rutieră între Europa Centrală și Peninsula Balcanică cu 300 km. Proiectul a fost dezvoltat cu fonduri PHARE și fonduri de la bugetul local, în cadrul unui proiect de cooperare transfrontalieră între România și Bulgaria. Bugetul total al proiectului s-a ridicat la 6,4 milioane euro.

Prin deschiderea acestui punct de trecere, traversarea Dunării se face în aproximativ 10 minute, iar capacitatea de transport echivalentă este de 9 autotrenuri/autocare, 32-34 autoturisme, 260 de persoane.

Deși un prim pas pentru o mai bună exploatare a Dunării a fost făcut prin realizarea acestui proiect și deși există două porturi funcționale pe teritoriul județului Teleorman, potențialul transportului fluvial este mult mai mare. În prezent, deși accesul permite trecerea de convoaie de 2-6 barje de 1.000 – 3.000 de tone (în funcție de nivelul apelor), ambele porturi funcționează mult sub capacitatea lor maximă.

Totodată, în prezent, în județul Teleorman sunt deschise 2 puncte de trecere cu bacul, unul în Turnu Măgurele și altul în Zimnicea (al operatorului economic Interagro).

Apartenența la Coridorul VII pan-european ar putea fi mult mai bine folosită în interesul județului Teleorman, acesta putându-se transforma într-un punct de transport important la nivel european.

Analiza SWOT - transport

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">✓ apartenența la coridorul pan-european VII prin segmentul Dunăre;✓ rețea densă de drumuri județene în zona de nord a județului;✓ rețea de drumuri naționale prezentă în zona de sud a județului, care conectează majoritatea orașelor județului.	<ul style="list-style-type: none">✓ densitate scăzută a populației în zona de sud a județului, însoțită de rețea de drumuri mai puțin densă;✓ PATJ neactualizat;✓ folosire la capacități minime a avantajelor locale – trecerea pe fluviul Dunăre.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none">✓ valorificarea coridorului pan-european și a celor două porturi de la Turnu Măgurele și Zimnicea pentru dezvoltarea comerțului internațional în Europa de sud-est;✓ reabilitarea infrastructurii rutiere pentru a crea un culoar de transport dinspre zona de vest a țării, pe traseu rutier și naval spre Europa de sud-est.	<ul style="list-style-type: none">✓ întârzierea reabilitării unor rute importante în interiorul județului datorită lipsei de finanțări✓ legislația complexă, care face ca timpul de implementare a proiectelor de reabilitare a drumurilor să fie îndelungat.

Concluzii

În prezent, sunt aprobate proiecte pentru modernizarea a două din drumurile naționale ce trec pe teritoriul județului Teleorman și printre prioritățile la nivel național se află și realizarea unui drum național care să facă legătura între județele Argeș și Teleorman.

În ceea ce privește traficul feroviar, pe sectorul de linie ferată cu două căi (parte a magistralei 1) circulă zilnic mai mult de 100 de trenuri, iar pe sectoarele de linii ferate simple, secundare și de interes local circulă sub 50 de trenuri zilnic.

Deși un prim pas pentru o mai bună exploatare a Dunării a fost făcut prin realizarea acestui proiect și deși există două porturi funcționale pe teritoriul județului Teleorman, potențialul transportului fluvial este mult mai mare. În prezent, deși accesul permite trecerea de convoaie de 2-6 barje de 1.000 – 3.000 de tone (în funcție de nivelul apelor), ambele porturi funcționează mult sub capacitatea lor maximă.

Apartenența la Coridorul VII pan-european ar putea fi mult mai bine folosită în interesul județului Teleorman, acesta putându-se transforma într-un punct de transport important la nivel european.

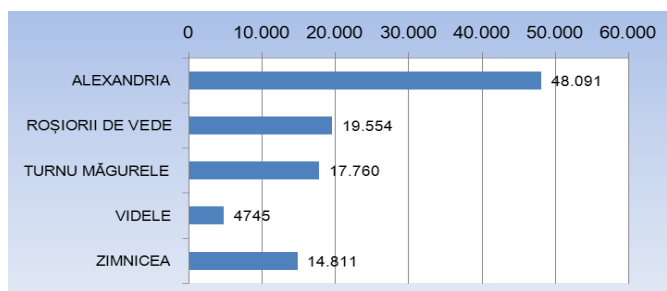
3.5 Furnizarea de servicii publice

Dezvoltarea durabilă are la bază eforturile susținute și integrate atât din partea administrației, cât și a populației. Utilitățile publice sunt un instrument important în sprijinirea și încurajarea inițiativei private, dar și în creșterea calității vieții locuitorilor județului. Majoritatea localităților din județul Teleorman sunt de tip rural (97,9% din numărul total)⁵³, însă orașele sunt relativ uniform distribuite și analiza acestora este relevantă pentru zona trendurilor de dezvoltare în județ.

În municipiul Alexandria toate conductele pentru alimentare cu apă sunt vechi și în stare precară, iar rețeaua de distribuție acoperă 89% din lungimea totală a străzilor, fiind foarte complicată, dublată, greu de exploatat și optimizat. Cu toate acestea, conform informațiilor primite de la primăria municipiului, ample procese de reabilitare, extindere și modernizare vor avea loc pentru rețeaua de apă – canalizare și stația de epurare – tratare. Din totalul populației, 88% este conectată la sistemul de alimentare cu apă⁵⁴. Sistemul de canalizare menajer acoperă 81% din lungimea străzilor și deservește 88% din populație⁵⁵. Stația de epurare din oraș este în stare deteriorată pe linia apei, iar linia nămolului este scoasă din funcțiune.

În municipiul Roșiori de Vede, rețeaua de distribuție a apei acoperă 61% din lungimea totală a străzilor și este, de asemenea, veche, fiind în mare parte de formă ramificată. Doar 64% din populația localității este conectată la sistemul de alimentare și la sistemul de canalizare menajeră. Stația de epurare se prezintă în aceeași stare precum cea din Alexandria. Rețeaua de distribuție acoperă 42% din lungimea străzilor în municipiul Turnu Măgurele, iar procentul din totalul populației racordată la sistemul de alimentare cu apă este de 60%⁵⁶. În ceea ce privește sistemul de canalizare, acesta deservește 56% din populație⁵⁷. Vechimea rețelei de canalizare este cuprinsă între 15 și 90 ani. Conform datelor colectate în chestionarul de evaluare a localităților din județ, stația de epurare din oraș nu este considerată a răspunde nevoilor locale. În orașul Zimnicea, 94.5% din totalul populației beneficiază de alimentare cu apă și doar 25.5% este racordată la canalizare. Conform chestionarului de evaluare aplicat primăriei, stația de epurare din Zimnicea este considerată a fi potrivită nevoilor locale. Potrivit mai multor surse, canalele/conductele de evacuare ale efluenților din stațiile de epurare reprezintă o sursă de poluare, datorită neetanșeităților sau avariilor existente. Cât despre orașul Videle, 44% din populație este racordată la sistemul de alimentare cu apă și 42%⁵⁸ la sistemul de canalizare.

Fig. 53 Populație deservită de sistemul de alimentare cu apă

Sursa: Analiza realizată de către GEA Strategy&Consulting pe baza chestionarelor de evaluare a localităților județului Teleorman

⁵³ PATJ 2004

⁵⁴ Conform 'Chestionar de evaluare a localităților județului Teleorman' aplicat primăriei municipiului Alexandria

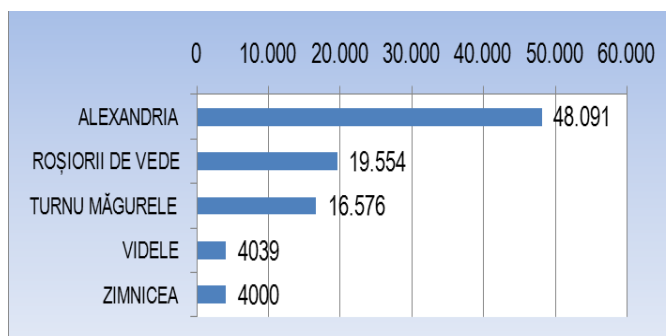
⁵⁵ Idem

⁵⁶ Conform 'Chestionar de evaluare a localităților județului Teleorman'

⁵⁷ „Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2009-2013”, elaborată în anul 2009

⁵⁸ Idem

Fig. 54 Populație deservită de rețeaua de canalizare

Sursa: Analiza realizată de către GEA Strategy&Consulting pe baza chestionarelor de evaluare a localităților județului Teleorman

Potrivit unui studiu publicat de Institutul de Politici Publice (IPP) în 2009 și intitulat 'Managementul serviciilor publice la nivelul municipiilor - probleme și soluții –'⁵⁹ ponderea locuitorilor din municipiile reședință de județ ce beneficiază de serviciul de alimentare cu apă a crescut față de anul precedent cu doar un procent, ajungând la 93% (media pe țară). Așadar, datele completate în chestionarul de evaluare indică faptul că ponderea locuitorilor municipiului Alexandria racordați la rețeaua de apă se situează sub media pe țară cu 5 puncte procentuale (88% față de 93%).

La nivel rural, au fost analizate iluminatul public, rețeaua de alimentare cu apă, rețeaua de canalizare, situația stațiilor de epurare și rețeaua de alimentare cu gaze. S-a constatat că majoritatea comunelor beneficiază de iluminat public. În același timp, majoritatea comunelor nu beneficiază de alimentare cu apă și în nici o comună nu există sistem de canalizare sau stație de epurare. Conform situației privind alimentarea cu apă actuală (pentru mai multe detalii a se vedea secțiunea *Proiecte privind infrastructura de apă potabilă și apă uzată din zona rurală pentru perioada 2010-2020*) doar 40% din localitățile rurale au sisteme de alimentare cu apă, parțiale sau complete, în 10% din localități sunt în execuție lucrările de alimentare cu apă iar restul localităților, cu puține excepții, au fost realizate documentațiile tehnice necesare (studii de fezabilitate sau proiecte tehnice) .

Privitor la sistemele de canalizare și epurarea apelor uzate menționăm că aproximativ 40% din localitățile rurale sunt în faza de pregătire a documentațiilor tehnice (studii de fezabilitate sau proiecte tehnice), au cereri de finanțare depuse pentru accesarea de fonduri nerambursabile iar peste 10% din localități au investiții în derulare.

În ceea ce privește canalizarea apelor pluviale, acestea sunt colectate împreună cu apa menajeră în mediul urban. În mediul rural, colectarea apelor pluviale se realizează prin șanțuri și rigole stradale, iar starea precară a șanțurilor crește riscul inundării gospodăriilor. Comuna Drăgănești - Vlașca are parțial rețea de canalizare a apelor menajere, cu lungimea de 4 km, ce deservește doar un număr de 60 locuitori.

În mediul urban, operatorul regional unic pentru servicii de alimentare cu apă și canalizare este S.C. APA SERV S.A. Alexandria. În cadrul întâlnirii de lucru a grupului operațional pe infrastructură/utilități/dezvoltare teritorială/mediu a fost confirmată⁶⁰ existența unor dificultăți în preluarea apelor uzate. Menționăm că în prezent S.C. APA SERV S.A. Alexandria are în implementare un proiect cu finanțare europeană prin POS Mediu, a cărui etapă actuală va realiza investiții de reabilitare, modernizare și extindere a sistemului de alimentare cu apă, precum și a celui de colectare și epurare a apelor uzate în cele 5 orașe ale județului. Cea de-a doua etapă a acestui proiect va extinde realizarea acestor obiective în zonele rurale. În paralel cu acest proiect la nivelul localităților rurale au fost întocmite și depuse cereri de finanțare din fonduri europene pentru realizarea de investiții în acest sector (PNDR, Măsura 3.2.2, POS Mediu, AFMediu).

Specificăm că în mediul rural nici o localitate nu are sistem de preluare a apelor uzate, iar procesele agricole, ce implică folosirea îngrășămintelor chimice, au dus la poluarea surselor de apă din pânza freatică.

59 Iorga, Elena, Ercuș, Loredana, Moraru, Adrian, 2009, 'Managementul serviciilor publice la nivelul municipiilor - probleme și soluții –', București, <http://www.ipp.ro/pagini/managementul-serviciilor-publice-la-nive-1.php>

60 Domnul Slăbescu, reprezentant SC Apa Serv SA

Cu privire la inițiativele instituțiilor publice pentru îmbunătățirea infrastructurii necesare serviciilor furnizate de acestea, precum și pentru armonizarea legislației cu cea Europeană, au fost identificate o serie de proiecte ce se previzionează a avea un impact considerabil. Astfel, în perioada 2004 – 2006, s-a implementat 'Managementul integrat al apei pentru autoritățile locale din Bazinul Dunării', în cadrul căruia s-a concluzionat că managementul apei în județ este fragmentat, iar problemele legate de apă sunt frecvente (insuficiența apei potabile, eutrofizare, inundații). În cadrul proiectului EuropeAid /119083/D/SV/RO–2003/RO/16/P/PPA/013-04 intitulat "Asistență Tehnică pentru Pregătirea Proiectelor în Sectorul de Apă Potabilă și Apă Uzată în România" s-a elaborat un Master Plan în care sunt prinse investiții pentru alimentarea cu apă și racordarea la canalizare și stație de epurare care va acoperi toate cele 92 de comune, proiectul având orizont de timp 2026.

Alimentare cu energie termică

În cadrul întâlnirii de lucru a grupului operațional infrastructură/utilități/dezvoltare teritorială/mediu s-a adus în discuție faptul că multe dintre centralele termice din județ sunt închise, iar rețelele de distribuție sunt vechi și au probleme de funcționare. Spre exemplu, în Alexandria nu mai este utilizat sistemul centralizat de distribuție a apei calde; în Turnu Măgurele, apa caldă este furnizată în sistem centralizat, însă rețelele de distribuție sunt foarte vechi. De asemenea, faptul că în marile orașe sunt foarte multe centrale de apartament⁶¹ are efecte negative asupra mediului.

SC TERMA SERV SRL Alexandria, aflată în subordinea Consiliului Local Alexandria, produce, distribuie și furnizează agent termic pentru încălzire și apă caldă de consum. În Turnu Măgurele, SC CALOR SERV SRL este operatorul local, în Roșiori de Vede SC Terma Confort SRL iar în orașul Videle, gestionarea serviciilor de producere și distribuție de energie termică în regim centralizat este realizată de către PUBLISERV Videle, serviciu fără personalitate juridică aflat în cadrul structurii organizatorice a primăriei. În orașul Zimnicea nu mai există sistem de alimentare cu energie termică în sistem centralizat din anul 2000, dar în prezent este în execuție lucrarea 'Înființare distribuție gaze în orașul Zimnicea'⁶².

În mediul rural nu există sistem centralizat de energie termică, iar încălzirea se face pe bază de combustibili solizi care emană cantități mari de pulberi poluante.

Gaze naturale

În general, în localitățile rurale gospodăriile nu beneficiază de alimentare cu gaze naturale. În municipiul Turnu Măgurele, sistemul de alimentare cu gaz deservește 3000 de utilizatori casnici și industriali⁶³, iar în municipiul Roșiori de Vede deservește 3350 de apartamente și 1550 case⁶⁴. În orașul Zimnicea lucrările de racordare la rețeaua de alimentare cu gaze naturale se află într-un stadiu incipient.

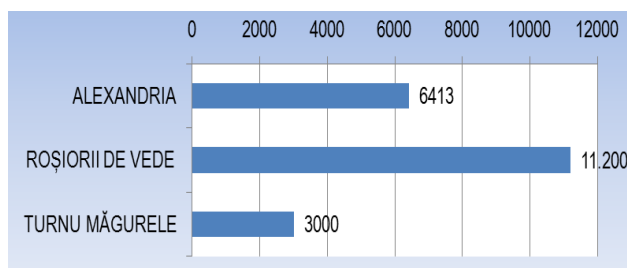
⁶¹ Întâlnirii de lucru a grupului operațional infrastructură/utilități/dezvoltare teritorială/mediu

⁶² 'Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice 2009 - 2013'

⁶³ Pe baza 'Chestionarului de evaluare a localităților județului Teleorman' aplicat primăriei municipiului Turnu Măgurele

⁶⁴ Pe baza 'Chestionarului de evaluare a localităților județului Teleorman' aplicat primăriei municipiului Turnu Măgurele

Fig. 55 Populație deservită de rețeaua de alimentare cu gaze naturale

Sursa: Analiza realizată de către GEA Strategy&Consulting pe baza chestionarelor de evaluare a localităților județului Teleorman

Iluminat

În municipii și orașe iluminatul public funcționează la nivelul întregii rețele stradale, iar în sate și comune, fie la nivelul întregii rețele, fie doar pe străzile principale. Conform analizei chestionarelor de evaluare aplicate localităților rurale din județul Teleorman, iluminatul public funcționează la nivelul întregii rețele stradale în 51 de cazuri (dintr-un total de 61 de comune respondente). În municipiul Alexandria rețeaua de iluminat urmează a fi reabilitată.

Pentru modernizarea și dezvoltarea infrastructurii serviciului de iluminat public, se va urmări obținerea de fonduri de finanțare, prin participarea capitalului privat în cadrul unor contracte de parteneriat public privat, cofinanțarea unor proiecte realizate cu sprijin financiar extern, instituirea unor taxe locale speciale în urma consultării publice pentru obținerea de venituri cu destinație specială.

Locuințe și terenuri

În primul trimestru al 2009 și 2008, variația numărului de locuințe terminate în județul Teleorman a fost nesemnificativă (26 de locuințe în trimestrul 1 al 2009 față de 24 în 2008). Evoluția înregistrată în trimestrul al doilea a fost de asemenea pozitivă, cu o creștere a numărului de locuințe terminate 2009 de 65% decât valoarea înregistrată în 2008. Numărul locuințelor terminate a înregistrat o evoluție negativă considerabilă în al treilea trimestru al anului 2009 față de același trimestru al 2008 (48%) – 44 de locuințe terminate în trimestrul III al 2009 față de 84 de locuințe terminate în trimestrul III al 2008. În trimestrul I al anului 2010, numărul locuințelor terminate a fost cu 30% mai mare decât valoarea înregistrată în trimestrul I al 2009.

În anul 2008 numărul locuințelor terminate în mediul rural a fost mai mare decât în mediul urban (de aproximativ patru ori mai multe în trimestrul al patrulea al anului 2008) comparat cu anul 2009 când s-a înregistrat o evoluție inversă – numărul locuințelor terminate în mediul rural a fost mai mic decât cel din mediul urban (în trimestrul al doilea al 2009, numărul locuințelor terminate în mediul rural a reprezentat 16% din cele terminate în mediul urban). În trimestrul I al anului 2010 numărul locuințelor finalizate în mediul rural a fost mai mic decât numărul locuințelor finalizate în mediul urban.

**Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman
2010-2020**

Tabel 29 Locuințe terminate

	2008				2009				2010
	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV	trim. I	trim. II	trim. III ¹⁾	trim. IV	trim. I
Locuințe terminate	24	75	84	129	26	124	44	87	34
Mediul urban	8	35	23	26	17	106	27	44	25
Mediul rural	16	40	61	103	9	18	17	43	9

¹⁾ Date provizorii

Notă: Indicatorul "Locuințe terminate" se referă la totalul locuințelor finalizate în cursul trimestrului.

Sursa: BSL decembrie 2009 și BSL aprilie 2010

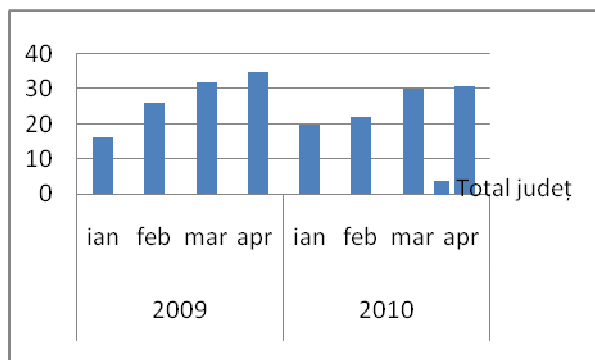
Conform buletinului statistic lunar, numărul de autorizații de construire eliberate pentru clădiri rezidențiale în județul Teleorman a crescut în luna decembrie 2009 față de luna decembrie 2008 cu 8.8% (de la 34 în 2008 de autorizații eliberate la 37 în 2009).

Tabel 30 Autorizații de construire eliberate pentru clădiri rezidențiale

	2009				2010			
	ian	feb	mar	apr	ian	feb	mar	apr
Total județ	16	26	32	35	20	22	30	31

Sursa: BSL decembrie 2009 și BSL aprilie 2010

Fig. 56 Autorizații de construire eliberate pentru clădiri rezidențiale

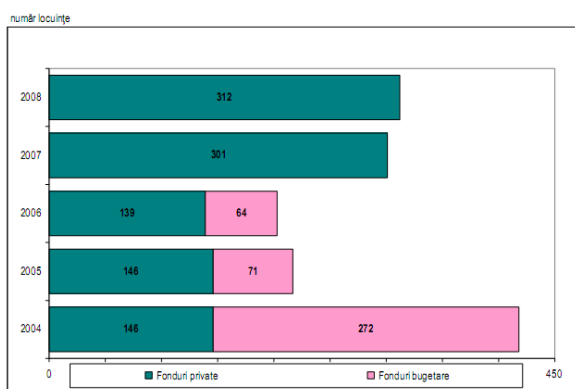

Din reprezentarea grafică alăturată se poate observa un trend crescător al numărului autorizațiilor de construire eliberate în perioada ianuarie – aprilie din 2009 și 2010. Cu toate acestea, evoluția în anul 2010 a înregistrat valori ușor inferioare celor din 2009 (doar în luna ianuarie această valoare a fost cu 25% mai mare decât cea din ianuarie 2009).

Sursa: Analiza realizată de către GEA Strategy&Consulting pe baza chestionarelor de evaluare a localităților județului Teleorman

Revitalizarea centrelor urbane este un aspect important ce a fost adus în discuție în cadrul întâlnirii de lucru a grupului operațional pe infrastructură/utilități/dezvoltare teritorială/mediu, aspect ce ar putea aborda problema depopulării și a emigrării tinerilor din județ. Revitalizarea orașelor din județ trebuie să reprezinte una dintre prioritățile de dezvoltare deoarece ele sunt considerate a fi puțin atractive, în special de către populația tânără, care consideră că acestea nu oferă suficiente oportunități profesionale, dar nici condiții satisfăcătoare de locuire sau petrecere a timpului liber. Una dintre măsurile de revitalizare luate în municipiul Alexandria a fost construirea de locuințe ANL. În cadrul interviului cu reprezentanții primăriei Turnu Măgurele în data de 2 iunie, aceștia au subliniat faptul că primăria a oferit terenuri cu titlu gratuit, spre exemplu pentru tineri, condiția principală fiind ca beneficiarii să ridice case pe terenurile respective. De asemenea, primăria a avut în desfășurare un proiect prin care s-au construit 94 de apartamente în cartierul Catanga. În Zimnicea există blocuri nefinalizate care contribuie negativ la aspectul orașului.

Fig. 57 Locuințe terminate, după sursele de finanțare

Din graficul alăturat se poate observa că din totalul locuințelor terminate, în anul 2004, 65% au fost construite cu fonduri bugetare. Proportia locuințelor ridicate cu finanțare de la buget an scăzut în următorii ani (32% în 2005, 31% în 2006), iar în 2007 și 2008 toate locuințele terminate au fost construite cu fonduri private.

Sursa: Anuarul statistic al județului Teleorman, Direcția Județeană de Statistică

Totodată, o măsură de revitalizare a județului per ansamblu este utilizarea terenurilor disponibile aparținând sectorului public, atât divizate, cât și compacte, care pot fi concesionate sau folosite în cadrul unor parteneriate public-privat. Aceasta reprezintă o măsură de revitalizare deoarece este menită să atragă investiții și să dea posibilitatea antreprenorilor de a utiliza terenuri cu potențial neexploatat. În cadrul întâlnirii de lucru a grupului operațional agricultură s-a menționat de asemenea existența terenurilor, atât în sectorul public cât și în cel privat – ce dispun de utilități sau pot fi dotate corespunzător - și disponibilitatea acestora pentru investitorii interesați. Primăria municipiului Turnu Măgurele a identificat drept o resursă locală solul de luncă bogat în aluviuni ce constituie o premisă pentru dezvoltarea agriculturii, însă unul dintre punctele slabe identificate este faptul că multe resurse agricole rămân nevalorificate, datorită infrastructurii neadecvate și degradate⁶⁵. În cadrul întâlnirii grupului operațional economie, reprezentantul Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA), a afirmat că o problemă demnă de luat în seamă este faptul că numeroase suprafețe de teren nu sunt cuprinse în nici o secțiune cadastrală, în special datorită numeroaselor retrocedări și schimbări de structură a proprietății. În același timp, terenurile nelucrate afectează culturile vecine, iar autoritățile ar trebui să gestioneze această problemă⁶⁶.

Spații verzi

La sfârșitul anului 2007, suprafața spațiilor verzi din județul Teleorman reprezenta 1,38% din suprafața spațiilor verzi la nivel național și 15,12% din suprafața acestora la nivelul macroregiunii Sud - Muntenia. Macroregiunea include 7 județe iar județul Teleorman se află pe locul al treilea în clasamentul județelor în funcție de suprafața spațiilor verzi în municipii și orașe, fiind surclasat de județele Argeș și Prahova.

Tabel 31 Suprafața spațiilor verzi în municipii și orașe

Macroregiunea Regiunea de dezvoltare Județul	Suprafața spațiilor verzi în municipii și orașe (ha) LA 31 DECEMBRIE 2007
TOTAL	20724
Sud - Muntenia	1892
Argeș	394
Călărași	171
Dâmbovița	205
Giurgiu	57
Ialomița	241
Prahova	538
Teleorman	286

⁶⁵ Pe baza 'Chestionarului de evaluare a localităților județului Teleorman' aplicat primăriei municipiului Turnu Măgurele

⁶⁶ Concluzie ce a reieșit în cadrul întâlnirii de lucru a grupului operațional agricultură.

Sursa: Anuarul statistic al județului Teleorman, Direcția Județeană de Statistică

Conform studiului publicat de IPP⁶⁷ nici în 2008, niciun municipiu din România nu a reușit să îndeplinească norma minimă de spațiu verde impusă de Uniunea Europeană de 26 m² spațiu verde pe cap de locuitor.

Potrivit informațiilor completate în chestionarul de evaluarea a localităților, reabilitarea și extinderea parcurilor și spațiilor verzi din orașe sunt identificate ca fiind parte din viziunea de dezvoltare a municipiului Roșiori de Vede.

În mediul urban din județul Teleorman există un număr de 33 de proiecte de dezvoltare atrase sau aflate în lucru, dintre care majoritatea sunt în categoria de proiecte pentru construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ dotarea de spații publice și/sau parcuri. Dintre proiectele atrase în ultimii 5 ani cele mai multe fac parte din categoria menționată anterior, însă cu valori mici afectate fiecărui proiect, sumele cele mai însemnate cheltuindu-se pentru proiectele pentru rețeaua de apă, rețeaua de canalizare, stații de epurare, salubritate. Principalele surse de finanțare pentru cele 23 de proiecte atrase sunt constituite din fonduri externe.

De asemenea, pe teritoriul județului există zone în care se află terenuri scoase din circuitul productiv datorită unor factori precum valori extreme ale factorilor climatici (temperatura, evapotranspirație, viteza vântului) și/sau proceselor de degradare. În scopul utilizării acestor suprafețe, Consiliul Județean a implementat cu fonduri Phare proiectul „Master Plan privind refacerea și reabilitarea capitalului natural al solului în județul Teleorman”, proiect prin intermediul căruia au fost realizate studii pedologice în urma cărora au fost identificate toate terenurile degradate din județ și au fost elaborate studii de fezabilitate pentru 21⁶⁸ de localități în care s-a decis scoaterea unor terenuri degradate din evidența terenurilor cu destinație agricolă (pășune) și înregistrarea acestora în evidența terenurilor cu destinație forestieră. Terenurile în cauză au dimensiuni considerabile, spre exemplu, 132,43ha în comuna Seaca. Cele 21 de localități sunt situate în jumătatea sudică a județului (sud și sud – vest).

⁶⁷ Iorga, Elena, Ercuș, Loredana, Moraru, Adrian, 2009, ‘Managementul serviciilor publice la nivelul municipiilor - probleme și soluții –’, București, <http://www.ipp.ro/pagini/managementul-serviciilor-publice-la-nive-1.php>

⁶⁸ Furculești, Dracea, Islaz, Izvoarele, Lisa, Lița, Lunca, Mârzănești, Năsturelu, Piatra, Săelele, Salcia, Seaca, Segarcea Vale, Suhaia, Țigănești, Traian, Troianu, Uda Clocociov, Viișoara, Zimnicea

Analiza SWOT – servicii publice

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orașe uniform distribuite – se poate mapa zona de influență și acestea pot avea impact considerabil asupra zonelor înconjurătoare; ✓ proiect în implementare pentru dezvoltarea sistemelor de alimentare cu apă și de epurare în cele 5 orașe (etapa următoare vizează zonele rurale); ✓ conștientizarea de către administrația locală a importanței problemei migrației tinerilor și inițierea de măsuri în acest sens – oferirea de terenuri pentru a construi case, construirea de locuințe ANL. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ infrastructură veche și în stare precară - stațiile de epurare, rețelele de canalizare și cele de distribuție a energiei termice; ✓ există orașe în care mai mult de 50% din populație nu are acces la sistemul de alimentare cu apă.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ atragerea de finanțare externă/ finanțare privată pentru modernizarea și dezvoltarea serviciului de iluminat public și nu numai; ✓ aplicarea de măsuri de revitalizare a centrelor urbane și a județului în totalitatea sa; ✓ dezvoltarea strategică a sistemului de transport public, în special a celui care leagă diferitele centre urbane și localitățile rurale. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ terenuri scoase din circuitul agricol datorită proastei utilizări a acestora; ✓ risc de inundații datorită stării șanțurilor pentru colectarea apelor pluviale în mediul rural.

Concluzii

Gradul de urbanizare a județului Teleorman este scăzut și de aceea se impune inițierea unor măsuri strategice de revitalizare a centrelor urbane și de dezvoltare și consolidare a sectoarelor productive, măsuri ce trebuie să fie susținute de existența unei infrastructuri adecvate. Astfel, sunt necesare investiții considerabile pentru îmbunătățirea rețelelor de alimentare cu apă, energie termică, de canalizare și epurare. Există inițiative în acest sens, însă contextul economic actual și lipsa finanțării pot constitui o problemă. În orașul reședință de județ procentul din totalul locuitorilor care beneficiază de alimentare cu apă și canalizare este de aproape 90%, însă, spre exemplu, în orașul Videle doar 44% din populație este racordată la sistemul de alimentare cu apă și 25.5% la canalizare. Proiectul „*Reabilitarea și extinderea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare în județul Teleorman*” se află în implementare și are drept obiectiv extinderea acestor rețele în mediul urban, urmând ca în viitoarele etape să fie inclus și mediul rural. Serviciul de iluminat public necesită de asemenea îmbunătățire și administrația a identificat deja oportunitatea atragerii de fonduri externe sau crearea unor parteneriate public privat în acest scop.

Totodată, problema emigrării tinerilor din județ a fost menționată în repetate rânduri în cadrul întâlnirilor de lucru, fiind identificată ca o amenințare notabilă. Creșterea atractivității acestui județ pentru populația tânără se poate realiza prin îmbunătățirea condițiilor de trai, oferirea de facilități la achiziționarea/construirea de locuințe, sporirea numărului de locuri de muncă disponibile prin atragerea de investitori.

În anii 2008 și 2007, toate locuințele terminate în județul Teleorman au fost realizate din fonduri private. De asemenea, terenurile care sunt gestionate de către administrație și nu au o destinație productivă pot fi concesionate investitorilor pentru o utilizare adecvată.

În mediul urban din județul Teleorman există un număr de 33 de proiecte de dezvoltare atrase sau aflate în lucru, dintre care majoritatea sunt în categoria de proiecte pentru construcția/reabilitarea/modernizarea/dotarea de spații publice și/sau parcuri. Dintre proiectele atrase în ultimii 5 ani cele mai multe fac parte din categoria menționată anterior, însă cu valori mici afectate fiecărui proiect, sumele cele mai însemnate cheltuindu-se pentru proiectele pentru rețeaua de apă, rețeaua de canalizare, stații de epurare, salubritate. Principalele surse de finanțare pentru cele 23 de proiecte atrase sunt constituite din fonduri externe.

- Necesitatea de investiții pentru îmbunătățirea rețelelor de alimentare cu apă, energie termică, de canalizare și epurare.
- Existența unui proiect în implementare, a cărui etapă inițială vizează dezvoltarea sistemului de alimentare cu apă, precum și a celui de epurare în cele 5 orașe ale județului. Cea de-a doua etapă a acestui proiect va extinde realizarea acestor obiective în zonele rurale.
- În mediul urban există 33 de proiecte de dezvoltare atrase sau aflate în lucru, dintre care majoritatea sunt în categoria de proiecte pentru construcția/reabilitarea/modernizarea/dotarea de spații publice și/sau parcuri.
- Administrația locală inițiază măsuri pentru abordarea problemei migrației tinerilor prin oferirea de terenuri pentru a construi case, construirea de locuințe ANL.

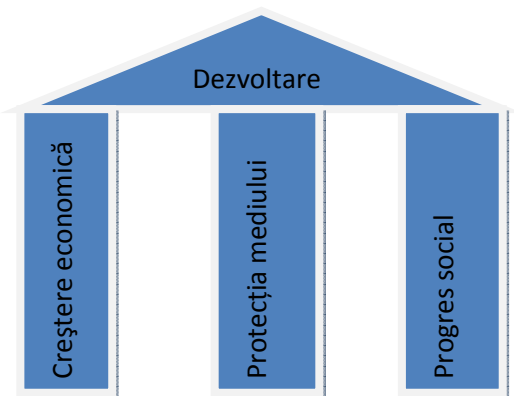
3.6 Mediu

O societate își poate compromite capacitatea de a satisface nevoile esențiale ale membrilor săi în viitor în mai multe moduri, cum ar fi exploatarea excesivă a resurselor de care dispune. Avansul tehnologic poate rezolva câteva dintre problemele imediate, însă poate genera și alte probleme mai mari⁶⁹. De aceea, orice acțiune trebuie să fie integrată într-o viziune de dezvoltare, avându-se în vedere importanța efortului concertat.

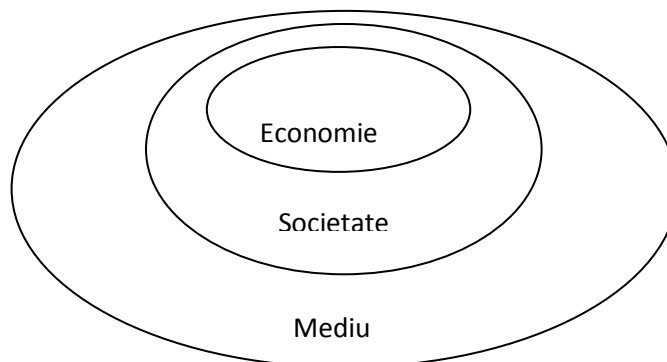
În esență, dezvoltarea durabilă este un proces în care exploatarea resurselor, direcționarea investițiilor, orientarea avansului tehnologic și progresul instituțional sunt în armonie unele cu celelalte și amplifică potențialul uman de satisfacere a nevoilor și aspirațiilor prezente și viitoare⁷⁰.

Pentru o mai bună exemplificare, puteți vedea câteva reprezentări grafice ale conceptului de dezvoltare durabilă:

A. Coloane⁷¹

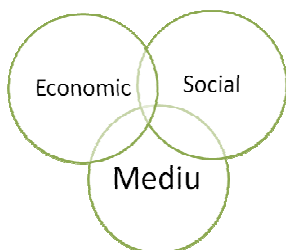

B. Cercuri concentrice⁷²

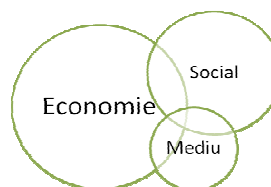

Așadar, la baza dezvoltării stau trei elemente – creșterea economică, protecția mediului și progresul social.

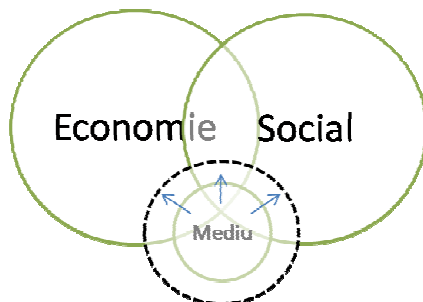
C. Cercuri suprapuse

Modelul teoretic

Realitatea

Schimbarea necesară pentru a echilibra modelul real

⁶⁹ UN Documents: Gathering a Body of Global Agreements compiled by the NGO Committee on Education of the Conference of NGOs from United Nations web sites, <http://www.un-documents.net/ocf-02.htm>

⁷⁰ Idem

⁷¹ http://www.vda.de/en/service/jahresbericht/auto2002/auto+umwelt/u_3.html

⁷² <http://www.sustainablecampus.cornell.edu/sustainability-intro.htm>

Măsurile pentru protecția mediului constituie un instrument important în încercarea de a prezerva resursele existente și de a facilita dezvoltarea economică și nu numai, într-un mod care să permită și generațiilor următoare să își satisfacă nevoile.

Salubritate

Managementul deșeurilor este o problemă cu impact semnificativ asupra mediului; colectarea, transportul și depozitarea necorespunzătoare ale deșeurilor afectează într-un mod negativ calitatea elementelor de mediu – aer, apă, sol. Gestionarea inadecvată a deșeurilor are repercusiuni asupra climei, biodiversității, sănătății locuitorilor județului, precum și asupra peisajului urban.

Cu privire la serviciul de salubritate există un număr de probleme ce trebuie avute în vedere atât atunci când se discută despre protejarea sănătății populației județului, cât și atunci când se gândește un sistem de management integrat al deșeurilor care să corespundă normelor de protecție a mediului. Astfel, o problemă importantă pentru județul Teleorman o constituie generarea unei cantități foarte mari de deșeuri menajere, atât în mediul urban cât și în cel rural. O consecință a acestei realități este impactul negativ asupra mediului și implicit, asupra sănătății locuitorilor județului, prin deteriorarea apei, aerului și solului.

Potrivit studiului publicat de Institutul de Politici Publice în 2009 și intitulat „Managementul serviciilor publice la nivelul municipiilor - probleme și soluții”⁷³ media națională a ponderii populației cu acces la infrastructura de colectare selectivă a deșeurilor în 2008 era de 43%. Autorii studiului au conchis că o problemă majoră în acest domeniu o reprezintă lipsa unei abordări integrate privind procesul de management al deșeurilor, incluzând colectarea selectivă și reciclarea deșeurilor prin utilizarea unor instrumente la nivel național.

În acest sens la nivelul județului Teleorman este în curs de finalizare un proiect de management al deșeurilor, și anume „Sistem Integrat de Management al deșeurilor în județul Teleorman” cu finanțare ISPA. Memorandumul de Finanțare între Guvernul României și Comisia Europeană a fost semnat în decembrie 2003, iar data finalizării măsurii era 31 decembrie 2008. În urma propunerii de amendare a Memorandumului de Finanțare, data de finalizare a Măsurii ISPA este 31 decembrie 2010.

Acest proiect, finanțat prin fonduri europene, va avea un impact considerabil asupra acestui domeniu, realizarea unui management integrat al deșeurilor reprezentând o problemă de actualitate și pentru județul Teleorman. Acest proiect cuprinde următoarele operațiuni⁷⁴:

- precolectare selectivă;
- colectare;
- transport;
- sortarea materialelor reciclabile colectate;
- tratarea și valorificarea;
- depozitarea finală.

Pînă la această dată au fost executate toate lucrările pentru depozitul central, localizat pe situl din localitatea Mavrodin, ce va primi aproximativ 90000 t/an sau 250 t/zi de deșeu municipal solid. Depozitul este echipat cu un sistem de impermeabilizare a bazei acestuia, instalații de colectare și epurare a levigatului precum și de colectare a gazului metan rezultat în urma descompunerii deșeurilor. Instalațiile au fost testate din punct de vedere tehnologic și funcționează corespunzător. Recepția depozitului s-a realizat în luna iulie 2010, urmând a fi lansată procedura de achiziție a serviciilor de operare a depozitului .

În cadrul depozitului au fost construite:

- o instalație de sortare, în care materialele reciclabile – hârtie, carton, plastic, sticla, metal – din județ vor fi sortate, extrăgându-se materialele reciclabile pentru vânzare. Instalația de sortare este construită la Mavrodin cu o capacitate de 7.500 t/an sau 25 t/zi ;

73 Iorga, Elena, Ercuș, Loredana, Moraru, Adrian, 2009, ‘Managementul serviciilor publice la nivelul municipiilor - probleme și soluții –’, București, <http://www.ipp.ro/pagini/managementul-serviciilor-publice-la-nive-1.php>

74 Potrivit informațiilor oferite de APM Teleorman

**Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman
2010-2020**

- o stație de compostare pentru deșeuri biodegradabile (resturi menajere organice) și deșeuri din parcuri și grădini, realizată în cadrul depozitului de la Mavrodin. Capacitatea stației este de 5.000 t/an.

Au fost achiziționate și vor fi distribuite 1000 de stații de compostare individuale amplasate în mediul rural pentru diseminarea în rândul populației a compostării în gospodăria proprie a deșeurilor biodegradabile prin instalații de compostare individuale.

În cadrul proiectului „Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Teleorman”, aflat în derulare cele 5 depozite urbane au fost închise⁷⁵. În mediul rural au fost închise în anul 2009 toate cele 236 de depozite din 92 de localități. Conform datelor furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Teleorman avizele pentru închiderea depozitelor din mediul urban au fost verificate în decursul lunii iunie 2010 de către reprezentanții Consiliului Județean și de cei ai autorităților care au eliberat aceste avize. De asemenea, spațiile de depozitare care au fost închise în mediul rural au fost verificate în luna martie 2010 de către reprezentanții APM Teleorman și GNM-CJ Teleorman.

Au fost executate cele 940 de puncte de colectare a deșeurilor, în toate localitățile din județ și achiziționate containerele și pubelele necesare:

- 478 puncte de pre – colectare deșeuri (colectare selectiva) , din care:
 - 464 puncte de pre- colectare în mediul urban- care se dotează cu: 3 containere de 1,1mc pentru deșeuri mixte, deșeuri biodegradabile, 3 pubele de 240 l pt.: hartie, PET, carton, sticlă și fier;
 - 14 puncte de pre – colectare deșeuri în mediul rural care se dotează cu: 3 containere de 1,1mc pentru deșeurile biodegradabile, 3 pubele de 240 l pentru.: hartie, PET, carton, sticla și fier;
- 462 puncte colectare deșeuri mixte (neselectate) în mediul rural dotate cu 6 containere.

Tabel 32 Numărul de pubele și containere achiziționate pentru colectarea deșeurilor

	Localitate în zona urbană	Nr. de puncte de colectare planificate	Nr. Case individuale	Nr. cerut de containere de 1.100 l	Nr. cerut de pubele de 240 l
1	Alexandria	99	4,150	297	4.150
2	Roșiorii de Vede	109	6,200	327	6.200
3	Turnu Măgurele	118	4,800	354	4.800
4	Zimnicea	65	3,565	195	3.565
5	Videle	73	3,200	219	3.200
	Total urban	464	21915	1.392	21.915
	Rural	476	-	2.108	1.285
	Total județ	940	21.915	3.500	23.200

Sursa: 'Sistem Integrat de Management al deșeurilor în județul Teleorman', Consiliul Județean Teleorman

Cu privire la sistemul de transport al deșeurilor menajere, au fost achiziționate 37 de autocomptoare de 16 mc ce vor fi utilizate de către operatorul de servicii ce va colecta și transporta deșeurile pe raza întregului județ. Urmează să se lanseze procedura de achiziție publică a operatorului de colectare și transport de deșeuri. În afară de aceste vehicule, pe raza municipalităților au fost achiziționate , pentru curățarea străzilor, un număr de 6 vehicule de curățare cu aspirare.

⁷⁵ Aspect confirmat de reprezentanții primăriei Turnu Măgurele în cadrul interviului realizat în data de 02.06

**Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman
2010-2020**

Tabel 33 Vehicule de curățat străzi

Crt.	Zona destinată	Tipul vehiculului	Cantitatea conform Memorandumului de Finanțare	Cantitatea Conform Caietului Sarcini și Oferte
1	Alexandria	Vehicule de curățat străzi (cu mătura și aspirator)	2	2
		Curățarea apelor cu plug	3	-
2	Roșiorii de Vede	Vehicule de curățat străzi (cu mătura și aspirator)	1	1
		Curățarea apelor cu plug	3	-
3	Turnu Măgurele	Vehicule de curățat străzi (cu mătura și aspirator)	1	1
		Curățarea apelor cu plug	3	-
4	Zimnicea	Vehicule de curățat străzi (cu mătura și aspirator)	1	1
		Curățarea apelor cu plug	1	-
5	Videle	Vehicule de curățat străzi (cu mătura și aspirator)	1	1
		Curățarea apelor cu plug	1	-
TOTAL			6	6
			11	-

Sursa: 'Sistem Integrat de Management al Deșeurilor în județul Teleorman', Consiliul Județean Teleorman

Mijloacele de transport pentru eliminarea deșeurilor sunt insuficiente pentru realizarea unor servicii de salubritate conforme cu standardele existente urmând ca operatorul care se va ocupa de colectarea și transportul deșeurilor să completeze parcul de autovehicule.

Colectarea selectivă este o cerință ce nu se respectă, iar din acest fapt derivă probleme precum aceea că un volum mare de deșeuri biodegradabile, deșeuri de ambalaje și deșeuri periculoase ajung în depozite neadecvate.

La nivelul județului Teleorman există inițiative ce vizează creșterea nivelului de conștientizare a importanței colectării selective în rândul populației. Astfel, în luna septembrie 2009, a avut loc o serie de acțiuni în cadrul unei campanii intitulate „Ofensiva VERDE continuă!”, organizată de Grupul de Presă Reporter împreună cu Consiliul Județean Teleorman, Primăria Municipiului Alexandria și Instituția Prefectului Județului Teleorman. Cele două obiective centrale ale campaniei sunt diseminarea importanței colectării deșeurilor electrice și electronice în rândul cetățenilor, precum și responsabilizarea acestora pentru protejarea mediului înconjurător. Tot parte a campaniei a fost și acțiunea de ecologizare a pădurii Vede, ce a atras voluntari atât din rândul autorităților, cât și studenților și elevilor și cetățenilor în general.

Consiliul Județean Teleorman împreună cu numeroase alte entități, între care și APM, Garda de Mediu, dar și Organizații Non-guvernamentale (ONG) și școli și universități, au colaborat la realizarea „Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor” ce are ca obiectiv general planificarea unui cadru privind dezvoltarea unei infrastructuri în sectorul deșeurilor pentru a conserva, proteja și îmbunătăți calitatea mediului. Așadar, infrastructura pentru gestionarea deșeurilor este identificată ca un instrument primordial pentru protecția mediului înconjurător, dar și a sănătății populației.

„Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor” este promovat de către Consiliul Județean Teleorman, în calitate de titular, și contribuie la implementarea politicilor și atingerea țintelor stabilite în domeniul gestionării deșeurilor, la stabilirea capacităților necesare pentru gestionarea deșeurilor, la controlul măsurilor tehnologice, precum și la stabilirea cerințelor economice și de investiție⁷⁶. De asemenea, acesta are drept obiectiv reducerea cantităților de deșeuri ce se poate realiza prin prevenirea și reducerea cantității de deșeuri produse în gospodăria. Se apreciază că, dacă se atinge un grad satisfăcător de motivare a populației se poate realiza o prevenire de 10%. Campaniile de informare și educare a populației sunt necesare pentru a susține măsurile implementate de către comerț și

⁷⁶ Raport de mediu – Plan județean de gestionare a deșeurilor județul Teleorman, 2008, PROIECT PHARE CBC 2006 „Evaluare de mediu pentru Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor Teleorman” COD PERSEUS RO2006/018-445.01.04.16

industrie. Industria prelucrătoare și de ambalaje poate influența și controla cantitatea de deșeuri care ajunge la consumatorul final. Acțiunile asupra acestor industrii trebuie implementate însă la nivel național.

În cadrul PJGD sunt prevăzute obligații care privesc colectarea separată a deșeurilor din ambalaje și reducerea cantității de deșeuri biodegradabile depuse la depozitele de deșeuri în conformitate cu obligațiile asumate prin Planul Regional de Gestionare a Deșeurilor pentru Regiunea Sud Muntenia, fiind stabilit un sistem de indicatori pentru urmărirea realizării acestor obiective.

Conform datelor oferite de APM Teleorman în județ nu există incineratoare de deșeuri care să intre sub incidența Directivei 2000/76/CE privind incinerarea deșeurilor.

La capitolul autorizații de mediu în perioada 2008-2009 un număr de 356 de beneficiari privați au primit autorizații de mediu pentru desfășurarea activității.

Din punct de vedere al protecției mediului au fost identificate acțiuni menite să informeze și să mobilizeze populația, precum și măsuri de îmbunătățire a infrastructurii în domeniu. Sunt necesare investiții însemnate pentru atingerea nivelului cerut de standardele actuale, însă inițiative precum campania „Ofensiva VERDE continuă!” au avut primele efecte.

Calitatea aerului

Conform datelor puse la dispoziție de către Agenția pentru Protecția Mediului Teleorman, în județul Teleorman există cinci stații automate de monitorizare a calității aerului, două stații automate în cadrul Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului și trei în cadrul „Sistemului de monitorizare comună a calității aerului în orașele de la granița româno – bulgară de – a lungul Dunării de Jos”, rezultat al proiectului PHARE CBC RO911.02.01 (aceste trei stații nu sunt funcționale din cauza unor probleme tehnice).

Monitorizarea calității aerului în anul 2009 și primul trimestru al anului 2010 în municipiul Alexandria a indicat că valorile limită pentru indicatorul pulberi în suspensie a depășit nivelul permis pentru protejarea sănătății umane. Poluarea atmosferei cu pulberi în suspensie are drept sursă arderea combustibililor și transportul rutier, precum și procesele industriale și șantierele de construcții. În Turnu Măgurele sursa acestora este sectorul de locuințe, la fel ca și în Zimnicea. În prezent, se află în implementare măsuri pentru îmbunătățirea calității aerului prin „Programul Integrat de Gestionare a Calității Aerului pentru localitățile Turnu Măgurele și Zimnicea” în cadrul proiectului PHARE CBC 2003 „Dezvoltarea unui Program de management al calității aerului pentru zona de graniță româno-bulgară, în bazinul Dunării de Jos”.

Gestiunea substanțelor periculoase

Agenția pentru Protecția Mediului Teleorman are în evidență toți agenții economici și instituțiile publice în a căror activitate apar și substanțe periculoase. Aceștia sunt informați de către Agenție despre măsurile care se impun privind gestionarea chimicalelor în condiții de siguranță, verificarea și sancționarea acestora fiind realizate de Garda Națională de Mediu, prin Comisariatul Județean Teleorman.

Stația de Radioactivitate a Mediului Zimnicea derulează un program standard de supraveghere a radioactivității mediului de 11 ore/zi. Se efectuează măsurători manuale pentru aerosoli atmosferici, depuneri atmosferice, debit doză absorbită, respectiv analize automate ale debitului de doză absorbită. Radioactivitatea mediului la Statia RA Zimnicea se încadrează în limitele de variație ale fondului natural.

Combinatul chimic din Turnu Măgurele este unul dintre producătorii mari de îngrășăminte din România și, prin natura activității sale, reprezintă o sursă importantă de poluare. În cadrul interviului organizat cu reprezentanții combinatului pe 02.06 aceștia au spus că au în vedere această problemă și realizează investiții în acest sens.

Protecția naturii

Potrivit APM Teleorman, pe teritoriul județului există 5 arii naturale protejate și 10 monumente ale naturii, ce reprezintă 0,3% din suprafața județului.

Pădurea Troianu - comuna Troianu, este declarată rezervație naturală pentru protejarea speciei *Paeonia peregrina* var. *romanica* (bujor românesc), fiind atribuită în custodie Direcției Silvice Alexandria.

Ostrovul Gâsca - comuna Năsturelu, atribuit în custodie Direcției Silvice Alexandria, este dominat de arborete naturale de *Salix alba*.

Ostrovul Mare - comuna Islaz, administrată în prezent de către Asociația Echilibru, are ca obiectiv protejarea și conservarea coloniei speciei de cormoran mic. În această rezervație mai există și arborete naturale aproape virgine de *Populus nigra*.

Pădurea Pojorâtele – comuna Drăgănești de Vede, atribuită în custodie Direcției Silvice Alexandria, este rezervație naturală având drept obiectiv protejarea și conservarea tipului de habitat natural – șleau normal de luncă, unde vârsta arboretului natural variază între 46 și 121 de ani.

Balta Suhaia este arie de protecție specială avifaunistică, deoarece biotopurile caracteristice acestei zone umede din punct de vedere ornitologic evidențiază existența unor specii de păsări înscrise în Directiva 79/409/EEC. Flora existentă în această zonă este flora caracteristică regiunilor de silvostepă, în care se întrepătrund elemente specifice luncilor marilor fluvii și zonelor sărăturoase, apărute ca urmare a activităților antropice.

De asemenea, prin Ordinul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007 au fost stabilite următoarele situri de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000⁷⁷:

- Corabia – Turnu Măgurele amplasat pe teritoriul județelor Olt și Teleorman;
- Gura Vedei – Saica - Slobozia - amplasat pe teritoriul județelor Teleorman și Giurgiu;
- Pădurea Troianu – comuna Troianu.

Prin HG nr. 1284 / 2007 privind declararea ariilor speciale de protecție avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România (M.O. 739/31.10.2007), în județul Teleorman s-au stabilit următoarele arii de protecție specială (SPA):

- Confluența Olt-Dunăre - pe teritoriul localităților Islaz, Lița, Lunca, Săelele, Segarcea Vale, Turnu Măgurele;
- Balta Suhaia - arie de protecție specială avifaunistică – pe teritoriul localităților Lisa și Suhaia;
- Confluența Vedei - Dunăre - pe teritoriul localităților Bragadiru, Bujoru, Cervenia, Conțești, Frumoasa, Năsturelu, Pietroșani;
- Valea Oltului Inferior - pe teritoriul localităților Beciu, Lunca, Plopii Slăvitești, Săelele, Segarcea Vale, Slobozia Mîndra, Uda Clocociov.

⁷⁷ Consiliul Județean Teleorman, 'Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor'

Analiza SWOT – mediu

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ proiectul „Sistem Integrat de Management al deșeurilor în județul Teleorman” aflat în etapa de finalizare; ✓ inițiative pentru creșterea nivelului de conștientizare a populației cu privire la importanța colectării selective (campania „Ofensiva Verde continuă!”). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ generarea unei cantități foarte mari de deșeuri atât în mediul urban, cât și în cel rural; ✓ nu se face colectarea selectivă și valorificarea materialelor reciclabile; ✓ efectele negative ale gestionării inadecvate a deșeurilor asupra climei, biodiversității, sănătății locuitorilor județului, peisajului urban.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ existența nivelului de bază (colectare) pentru operatori economici în sectorul reciclare și valorificare deșeuri; ✓ reintroducerea în circuitul productiv a unor suprafețe considerabile de teren, odată cu eficientizarea și îmbunătățirea procesului de colectare și depozitare a deșeurilor. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ încălzirea în mediul rural se face pe bază de combustibili solizi care emană cantități mari de pulberi poluante; ✓ creșterea nivelului de poluare industrială; ✓ extinderea suprafețelor cu depozite de deșeuri neconforme.

Concluzii

Măsurile de protecția mediului sunt un instrument pentru preservarea resurselor existente și facilitarea dezvoltării economice și sociale. Crearea unui sistem de management integrat al deșeurilor reprezintă o necesitate, ce trebuie să aibă în vedere respectarea normelor de protecție a mediului și să aibă ca scop protejarea sănătății populației județului. Una dintre problemele județului este reprezentată de generarea unei cantități foarte mari de deșeuri menajere, atât în mediul urban cât și în cel rural. Cele 5 depozite urbane au fost închise⁷⁸ în cadrul proiectului „Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Teleorman”, aflat în derulare. În mediul rural au fost închise în anul 2009 toate cele 236 de depozite din 92 de localități.

În județul Teleorman nu se face colectarea selectivă și de aceea un volum însemnat de deșeuri biodegradabile, deșeuri de ambalaje și deșeuri periculoase ajung în depozite .

Monitorizarea calității aerului în anul 2009 și primul trimestru al anului 2010 în municipiul Alexandria a indicat că valorile limită pentru indicatorul pulberi în suspensie a depășit nivelul permis pentru protejarea sănătății umane. Poluarea atmosferei cu pulberi în suspensie are drept sursă arderea combustibililor și transportul rutier, precum și procesele industriale și șantierelor de construcții. În Turnu Măgurele sursa acestora este sectorul de locuințe, la fel ca și în Zimnicea. În prezent, se află în implementare măsuri pentru îmbunătățirea calității aerului prin „Programul Integrat de Gestionare a Calității Aerului pentru localitățile Turnu Măgurele și Zimnicea” în cadrul proiectului PHARE CBC 2003 „Dezvoltarea unui Program de management al calității aerului pentru zona de graniță româno-bulgară, în bazinul Dunării de Jos”.

Pe teritoriul județului Teleorman se află trei situri de importanță comunitară, parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000. De asemenea, prin HG nr. 1284 / 2007 privind declararea ariilor speciale de protecție avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România (M.O. 739/31.10.2007), în județul Teleorman s-au stabilit 4 arii de protecție specială (SPA).

⁷⁸ Aspect confirmat de reprezentanții primăriei Turnu Măgurele în cadrul interviului realizat în data de 02.06

**Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman
2010-2020**

- Este necesară crearea unui sistem de management integrat al deșeurilor. În prezent se află în implementare proiectul „Sistem Integrat de Management al deșeurilor în județul Teleorman” cu finanțare ISPA, ce se preconizează a avea un impact considerabil asupra acestui domeniu.
- Depozitele locale pentru deșeuri nu prezintă amenajări minime și nu dețin autorizații de mediu și sanitare, fiind de altfel închise în cadrul proiectului „Sistem integrat de management al deșeurilor în județului Teleorman”, aflat în derulare.
- În prezent, se află în implementare măsuri pentru îmbunătățirea calității aerului prin „Programul Integrat de Gestionare a Calității Aerului pentru localitățile Turnu Măgurele și Zimnicea” în cadrul proiectului PHARE CBC 2003 „Dezvoltarea unui Program de management al calității aerului pentru zona de graniță româno-bulgară, în bazinul Dunării de Jos”.
- Pe teritoriul județului Teleorman se află trei situri de importanță comunitară, parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 și 4 arii de protecție specială (SPA).

4. Analiza diferențiată urban-rural în județul Teleorman

Analiza ce urmează a fost realizată pe baza unui chestionar de evaluare a gradului de dezvoltare a fiecărei localități (orașe și comune) pe care autoritățile publice locale l-au completat. Pentru localitățile în care acest chestionar nu a fost primit, metoda de cercetare a fost completată de interviuri prin telefon, prin care au fost cerute datele solicitate prin chestionar.

4.1 Localitățile urbane

Pentru a se profita pe deplin de parteneriate de dezvoltare, este necesar ca orașele să fie implicate pe parcursul întregului proces. În contextul noii abordări a creșterii competitivității în comun cu dezvoltarea în teritoriu, orașele trebuie să creeze pârghii de conexiune cu localități rurale din vecinătate. Orașele și zonele metropolitane găzduiesc majoritatea locurilor de muncă, a întreprinderilor și a instituțiilor de învățământ superior și joacă un rol esențial în realizarea coeziunii sociale.

Ancheta sociologică desfășurată în cursul lunii mai, prin chestionare adresate primăriilor din județ, autoadministrate, completate de interviuri prin telefon, a urmărit evaluarea capacității administrative și de dezvoltare a localităților și a furnizat o serie de date referitoare și la cele trei municipii și două orașe care constituie mediul urban din județ.

În ceea ce privește infrastructura, autoritățile locale urbane au graduri diferite de reabilitare a drumurilor care se află în responsabilitatea lor, atât prin pietruire cât și prin asfaltare.